

bel

- 42 -

1983.01.13.

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében
főszerkesztő: kovács györgy
szerkesztette: fehér péter
 halasi györgy
 oltványi ottó

- v é g e -

/mti/ mz olt

21.00 130183 0879

as

..

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

00.008/X

Belföldi hírek

budapest, 1983. január 14.

bel

p é n t e k

sb0001 4 150 mtib1001

a vízellátás és csatornázás idei tervei /1. rész/

1983. január 14. - az idej fejlesztések eredményeként újabb 150 ezer lakos részesül közműves vízellátásban, s ezzel 79 százalékra emelkedik a vízművek vezetékes hálózatán át ellátott lakosok aránya. az országos vízügyi hivatal tervei szerint újabb 80 ezer lakást kapcsolnak be ebbe a szolgáltatásba. a közcsatornázási szolgáltatással rendelkező lakosok száma az idej 90 ezres fejlesztést is hozzászámítva meghaladja majd a 4,6 milliót, ami már 60 százalékos ellátási arányt jelent. /lakásállományunknak viszont még így is csak kisebb része, mindössze 43 százaléka használhatja a közcsatornás hálózatot./ a vízgazdálkodási ágazat idej fejlesztési tervei szerint az átlagosnál jóval nagyobb ütemben, tíz százalékkal bővítik a szennyvíztisztító művek teljesítményét, ezen belül több mint 20 százalékkal a mechanikai tisztítóműveket. ezzel naponta 90-110 ezer köbméterrel kevesebb szennyvíz kerül majd tisztítatlanul a folyókba. az ovh, a tanácsok és a különböző vízgazdálkodási vállalatok és víziközmű társulatok az idén 8,1-8,6 milliárd forintot fordítanak a közüzemi vízellátás, csatornázás, szennyvíztisztítás és fürdőellátás fejlesztésére, ami az összes vízgazdálkodási beruházásnak 76-77 százalékát adja.

a fővárosban folytatják a csepel-szigeti és a halásztelki vízmű építését, a palotaszigeti nagy szennyvíztisztító telep bővítését és a fővárosi csatornahálózat fejlesztését. a nagy térségekre kiterjedő víziközmű rendszerek sorában megkülönböztetett figyelmet fordítanak a balatoni üdülőterület vízellátására és csatornázására, a tó

bel

- 2 -

1983.01.14.

vizének védelmére. ebben az évben megkezdik a boglárlellel szennyvíztisztítótelep és a hozzá kapcsolódó fonyód-boglárlellel főgyűjtőcsatorna építését. a tervek szerint ebből a térségből a tisztított szennyvizet más vízgyűjtő területre vezetik, s nem engedik a balatonba. kedvező hatása lesz annak is, hogy az idén befejeződik balatonalmádi térségének csatornázása.

ebben az évben átadják a nyiregyházi regionális vízmű első nagy egységét, amely naponta 10 ezer köbméter vízzel javítja az ellátást. ugyancsak befejezik a debreceni keleti főcsatorna-vízmű második ütemében előirányzott munkálatokat, amelyekkel napi 20 ezer köbméter vízzel bővítik az ellátást. folytatják a bicskei, a győr-soproni, a közép-nógrád és mátravidéki regionális vízművek, továbbá az ózdi és a miskolci vízellátó rendszerek fejlesztését. a kisebb településeken pedig mintegy 50 új községi vízművet vagy nagy teljesítményű köztéri kutakat helyeznek üzembe. az idei fejlesztésekkel várhatóan napi 80-90 köbméterrel növekedik az ország vízműveinek teljesítménye.

/folyt. köv./ sb/tr/sa jf olt
00.10 140183 2679

--

sb0002 4 150 mtib1002

a vízellátás... /2. rész/

a közcsonnahálózat fejlesztéséhez kapcsolódva sok városban bővítik a szennyvíztisztító üzemeket. egyebek között nagy szennyvíztisztító telep épül komlón, békéscsabán, miskolcon, pécs-mecsekalján, székesfehérváron, kaposváron, tatán, zalaegerszegen, szekszárdon és más városokban is. /mti/

sb/tr/sa jf olt
00.11 140183 0408

fotó: nyip 830107/71.

--

bel

- 3 -

1983.01.14.

sb0003 4 160 mtib1003

a budai ifjúsági parkról

1983. január 14. - a fővárosi fiatalok patinás multu szórakozóhelye, a budai ifjúsági park tavaly ideiglenes működési engedéllyel üzemelt, ősszel, a záráskor felröppentek a hírek: ez volt a park utolsó évadja. az illetékesek, az üzemeltető budapesti művelődési központ vezetői az mti munkatársának elmondták, hogy az új engedélyekhez szükséges műszaki feltételek megteremtése érdekében megállapodás jött létre a fővárosi tanács művelődési főosztálya, a budapesti városépítési tervező vállalat, a budapesti műemlékfelügyelőség és az i. kerületi tanács műszaki osztálya között, és ennek eredményeként hamarosan megkezdődik annak az állványrendszernek az építése, amely megvédi a szórakozó közönséget egy esetleges balesettől, ugyanakkor nagyobb, átfogó rekonstrukció esetén is felhasználható lesz.

e munkálatok kapcsán szükséges utalni az előzményekre: 1980 nyarán váratlan esemény zavarta meg az egyik koncertet: az ybl miklós téri bejárat kőkorlátja ledőlt. szerencsére csak egyetlen könnyebb sérülés történt, de a park az évben többé nem nyitotta meg kapuit. a következő esztendő, 1981 tavaszán belső védőkorlát-rendszer fogadta a közönséget, és a bejárat az ybl miklós térről a szarvas térre, a régi gazdasági kapu helyére került, ám a befogadóképesség csökkent. az átalakítások eredményeként a budai ifjúsági park akkor kétéves, ideiglenes működési engedélyt kapott.

tavaly ez az engedély lejárt. kiderült az is, hogy a korlátrendszer nem nyújt már kellő biztonságot és a környező műemlék-jellegű épületek állaga - elsősorban az előregedett szigetelés miatt - tovább romlott. az illetékesek az új engedély kiadását megfelelő műszaki feltételek megteremtéséhez kötötték. ha a műszaki gondok megoldódnak, az engedély birtokában megnyíló budai ifjúsági park programja a tavalyi jól bevált gyakorlatot követné: csökken a műsorban az ugynevezett kemény rock részaránya, nagyobb teret kapna az ifjúság körében egyre népszerűbb dzsessz. várja majd a fiatalokat a táncház, a csütörtöki napokon pedig a feltörekvő, „új hullámos,, együtteseké lenne a színpad. /mti/

i nak/ka/ig olt

00.11 140183 2131

--

bel

- 4 -

1983.01.14.

sb0004 4 150 mtib1004

kamarai külkereskedelmi tájékoztató

1983. január 14. - a magyar kereskedelmi kamara januártól havonta új külgazdasági bulletint jelentet meg, elősegítve ezzel a tagvállalatok külpiaci információinak javítását.

a tájékoztatóban részletesen ismertetik a kamara nemzetközi vonatkozású eseményeit, megszerezett ismereteket adnak az üzleti - elsősorban export-lehetőségekről. emellett beszámolnak a világbank és a különböző regionális bankok versenytárgyalási kiírásairól. közlik azoknak a külföldi cégeknek a nevét, címét, amelyek magyarországról különböző cikket szeretnének importálni, magyar vállalatokkal együttműködni, kooperálni. röviden ismertetik az együttműködés területét, tárgyát is. lehetőség van arra is - amennyiben a hazai partnerek igénylik -, hogy a rövid tájékoztatón túl a magyar kereskedelmi kamara részletesebb információt is nyújtson az adott témáról. /mti/

pf/tr/sl/mz olt

00.12 140183 0919

-.-

sb0005 4 150 mtib1005

háromszáz megrendelés a generalart-nál

1983. január 14. - új vállalat kezdte meg tevékenységét: a generalart, a magyar népköztársaság művészeti alapjának szervező és kivitelező irodája, amely segíti a kapcsolatteremtést a képző- és iparművészek, illetve az ipari megrendelők között. iparművészekből szakértő csoportot hoz létre egy-egy épület restaurálására, és megrendelésre elbírálja a különféle munkák művészi színvonalát.

a korábbi gyakorlat szerint néha adminisztratív, máskor szemléleti, vagy egyéb okok miatt a képző- és iparművészek, illetve az ipari vállalatok együttműködése gyakran akadályokba ütközött. nem mindig volt mód a művészet nyújtotta többletérték megfizetésére. sok vállalatnak nincs is kellő gyakorlata a többféle művészeti ág munkájának összehangolására egy-egy feladat megoldásánál. ez pedig nem egyszer az egyébként jó minőségű termék esztétikai értékének rovására ment, végső soron az áru értéke is csökkent. a generalart e hiányosságok kiküszöbölésére alakult. számotartja a legtehetségesebb ipari tervezőművészeket, reklámfotósokat, grafikusokat, belső építészeket, textilművészeket, s a megrendelések

bel

- 5 -

1983.01.14.

alapján megszervezi munkájukat. máris megközelítően 300 megrendelés érkezett az új vállalathoz.

közöttük az egyik legjelentősebb a győri áév-vel és a budapesti 43. sz. áév-vel kötött megállapodás, amely szerint a házgyári otp-lakásokba a vevők kívánságára iparművészek által tervezett kiegészítő butorokat - konyhai asztal, előszobafal, fürdőszobapolt stb - építenek be. a vállalat a kiegészítő butorok gyártását is megszervezi. különféle épületegyüttesek restaurálásában is részt vállal. a felújítás alatt álló marx károly közgazdasági egyetemnél például az épület jellegével harmonizáló eligazító táblákat terveztet és gyártat. kereskedelmi vállalatok kérésére a csomagolás színvonalának emelésére grafikai munkákat végeztet. az irodát több tsz is felkérte már egyes élelmiszerek diszdobozának tervezésére, nyomdai kivitelezésére. /mti/

kg/er/jf/mz olt

00.13 140183 2017

-.-

sb0006 4 130 mtib1006

kollégiumi pályázat

1983. január 14. - a honvédelmi minisztérium jelentkezésre hívja az általános iskolák viii. osztályos fiutanolóit, akik vonzódnak a katonai életpálya, a tiszti hivatás iránt, és kötelezettséget vállalnak arra, hogy felvételük esetén, majd a középiskola eredményes befejezése után, tanulmányaikat valamely katonai főiskolán folytatják.

a felvételi követelményeknek megfelelő tanulók a magyar néphadsereg egyik középiskolai katonai kollégiumának növendékei lesznek, ez egyúttal középiskolai felvételt is jelent. a kollégiumok egerben, nyíregyházán és tatán működnek, a hallgatók ezeknek a városoknak gimnáziumaiban és szakközépiskoláiban tanulnak. a növendékek teljes és ingyenes ellátásban részesülnek.

a jelentkezés feltételei: magyar állampolgárság, hivatásos szolgálatra való egészségi alkalmasság, legalább 4-es tanulmányi eredmény az előírt tantárgyakból /magyar, történelem, számtan, fizika és orosz nyelv/.

a fiatalok jelentkezési lapot töltenek ki, amelyet iskolájukban, illetve a megyei hadkiegészítési és területvédelmi /budapesten a fővárosi hadkiegészítő/ parancsnokságtól szerezhetnek be. a pályázat

bel

- 6 -

1983.01.14.

nem zárja ki egyidejű jelentkezés lehetőségét más közép- és szakmunkásképző iskolába.

a diákok márciusban felvételi vizsgán vesznek részt, ahol felméri alkalmasságukat a középiskolai továbbtanulásra és a katonai pályára.

pályázati határidő: február 20. /mti/

km/gg/sa ag olt
00.14 140183 1454

--

sb0007 4 150 mtib1007

propolisz - természetes hatóanyagokból roboráló szerek

1983. január 14. - a propoliszban található hatóanyagokból kezdett gyártani - a veszprémi vegyipari egyetem szabadalma alapján - roboráló szereket és bőrpoló krémeket a finomvegyszer szövetkezet. az új termékek már márciusban forgalomba kerülnek, propur néven, krém, spré, oldat formájában és mézzel keverve. az újdonságok alapanyagáról a hungaronektár gondoskodik, erre és a mézes készítmények forgalmazására társasági szerződést is kötött a finomvegyszer szövetkezettel; a roboráló szereket a gyógyszertárak árusítják majd.

a propolisz, a méhek által főleg a rügyekből összegyűjtött és feldolgozott anyag erősítő, gyógyító hatására már évezredekkel ezelőtt fölfigyeltek. napjainkban több országban nagyhatású gyógyszereket készítenek belőle, főleg a gyulladásos megbetegedések gyógyítására, a szervezet ellenállóképességének fokozására. nálunk a propolisz jelentős része kárba vész a méhészetekben - hiszen kevesen gyűjtik -, kisebb hányadát exportálják, hazai feldolgozásra eddig alig volt kezdeményezés.

a veszprémi vegyipari egyetem két munkatársa, fátrai László vegyipari gépészmérnök és bence Lajos vegyészmérnök, egyetemi docens olyan eljárást dolgozott ki, amellyel szétválasztották a nagyrészt több szennyező anyaggal kísért propoliszból a hatóanyag-csoportokat, s az erre szolgáló berendezést is kifejlesztették. a szabadalmat kizárólagos hasznosítási joggal eladták a finomvegyszer szövetkezetnek, de vállalkoztak a termékcsalád bővítésével, a technológia fejlesztésével kapcsolatos mindennemű további kutatómunkára.

bel

- 7 -

1983.01.14.

a kutatás és a gyártás s előkészítése során hirtelen a veszprémi kezdeményezésnek, és a propolisz az érdeklődés középpontjába került. a gyártó finomvegyszer szövetkezet - tekintettel a rendkívüli érdeklődésre - elsősorban a hazai igényeket kívánja kielégíteni a propoliszban található anyagokból készült termékekből. csak ezt követően kezdik meg az exportot, miután az újdonságokra már több országból jelentkezett vásárló. a termelés mennyiségi felvételének alapvető feltétele, hogy mennyi propoliszt tudnak felvásárolni, ez pedig a méhészeknek múlik. egy méhcsaládból általában 5-10 dekányi gyűjthető be. így a hazai összes alapanyag mennyisége elérheti az évi 30 tonnát is. a méhészek ösztönzésére husz százalékkal felemelték a propolisz felvásárlási árát. /mti/

bév/mé/az/mz olt

00.15 140183 2406

--

sb0008 4 170 mtib1008

telt ház a balatoni madárszállókban

1983. január 14. - európa „madár-idegenforgalmának”, nagy tranzit állomásán, a balatonon évtizedek óta nem láttak annyi szárnyas vendéget, mint ezekben a napokban.

a nádasokkal övezett, szélvédett helyein és a hévforrások környékén a különféle fajtaú madarak tizezrei tanyáznak. a vadkacsa fajtaú még nem érzi a telet, a tóban bőven jutnak eledelhez. a vetési ludak csak szállónak használják a balatont: reggelente innen indulnak népes csapatokban a kisalföldre és a somogyi dombvidékre.

a kis-balaton környékén a hévizi csatorna befolyójánál ütöttek tanyát a jégmadarak. itt telet néhány öreg kócsag is, nem vállalva a hosszú és bizonytalan vándorutat. a zala-torkolat közelében már hetek óta élvezi a télbe nyuló ősz ajándék időjárását egy hattyupár.

a partvidék déli lejtőjű hagyóoldalain, ahol pattanásig feszültek a mandularügyek, tavaszi hangon mond „nyitnikék”, -et a cinke, miközben a fákon társbérletet vállalt az északi vidékekről érkezett csonttollu madarakkal. /mti/

szé/mé/az/ig olt

00.15 140183 1071

--

sb0009 4 150 mtib1009

hadüzenet a burgonyavírusnak

1983. január 14. - a burgonyát, a csonthéjas gyümölcsöket és a szőlőt károsító parányi kórokozók ellen indítanak hadjáratot a mém növényvédelmi és agrokémiai központjának velencei virológiai laboratóriumában az idén. elsőként a burgonyavírusok „felderítéséhez”, látnak hozzá, azt vizsgálják meg, hogy az egyes fajtákat milyen kórokozók fertőzik, a növényt ötféle vírus károsítja, s mert a hazai természeti körülmények kedveznek a kórokozók elszaporodásának, a fertőzött fajták életeréje, terméshozama évről-évre csökken, egyes vírusok negyven-kilencven százalékkal is csökkentik a megtermett burgonya mennyiségét. a védekezés leghatásosabb módja a vírusmentes vetőgumó termesztése és felhasználása, ellenálló fajták kinemesítése. ehhez nyújt majd segítséget a velencei kutatók által elvégzett vizsgálat, amely megállapítja, hogy az egyes fajták milyen vírus fertőzésére érzékenyek, s támpontot ad a nemesítőknek is a rezisztens burgonyák előállításához.

nagy jelentőségű a csonthéjas gyümölcsöket károsító szilvahimlő, más néven sarka vírus elleni küzdelem is. a csak elektronikus mikroszkóppal látható parányi kórokozó igen elterjedt, s a szilván kívül kimutatható a kajszin és az őszibarackon is. fertőzésének következményeként a fák gyengén fejlődnek, rövidebb életűek, gyümölcsük kisebb az átlagosnál. a termés nagy része éretlenül lehullik, a fán maradt gyümölcsök pedig himlőfoltosak, savanyuak, alkalmatlanok fogyasztásra, feldolgozásra, értékesítésre. a vírus elleni harc első lépése az egészséges, fertőzéstől mentes szaporítóanyagok biztosítása. mivel ezt a termesztő gazdaságok törzsültetvényekből kapják, a velencei szakemberek az elkövetkező években azok faállományát vizsgálják felül egy gyors s igen hatásos módszerrel. tizenötezer fát vetnek alá a „víruspróbanak”, s a fertőzött egyedeket - védekezésként - azonnal kivágatják.

megkezdik a szőlő vírusbetegségei elleni küzdelmet is. a nagyüzemi szőlőtáblákat csaknem harmincféle vírusbetegség fertőzi. velencén éppen ezért hozzáláttak a szőlővesszők hőkezeléses vírusmentesítéséhez, a vírussal fertőzött ültetvények, tőkék felderítéséhez és kiszűréséhez. /mti/

dáv/fné/s az olt

00.16 140183 2206

-.-

sb0010 4 150 mtib1010

munkás kertszövetkezetek - javuló ellátás

1983. január 14. - a pásztói áfész - amely tavaly a többi között százhuszezer nyulat, nyolcvan vagon uborkát, nyolcvanezer kilogramm mézet, ötven vagon zöldséget és gyümölcsöt vásárolt fel - az idén nyolc-tíz százalékkal akar több árut felvásárolni. a várható forgalomnövekedés annak eredménye, hogy a pásztói munkás kertszövetkezet harminchektáros gyümölcsöse most fordul termőre, s ezenkívül legalább harminc tonna áru várható a jobbágyi kertszövetkezet szintén ez évben termőre forduló ültetvényeiről is. az áru zavartalan fogadása, korszerű tárolása érdekében a szövetkezet idén kétféle forintos beruházásból háromszáz négyzetméter alapterületű raktárat épít, amit a nyáron használatba is vesznek.

a lakosság ellátásának javítása érdekében a pásztói áfész felvásárlói tevékenységét a termeltetésre alapozza: szakcsportjait, kertszövetkezeit a szükséges palánta, csemete, műtrágya, növényápolószer, kiegészítőbiztosítással és szaktanácsadással támogatja, emellett a termelőknek a várható termésre kamatmentes kölcsönt is ad. az idén hat hektárnyi új ültetvényvel tovább bővíti a pásztói munkás kertszövetkezetet, szirákon és kisbágyonban pedig összesen tíz hektárnyi területen két új kertszövetkezetet hoz létre. /mti/

csiz/bgné/az/ig olt

00.16 140183 1308

-.-

sb0011 4 160 mtib1011

megifjodik a debreceni emlékkert

1983. január 14. - debrecen központjában, a nagytemplom és az ősi kollégium között húzódik az emlékkert, amelynek felújítására programot készített a városgazdálkodási vállalat.

debrecenben 1861-ben emlékkert-társulat alakult, amelynek tagjai többek között kimondták: a kertben azoknak állítanak emlékműveket, szobrokat, akik sokat tettek a haza szeretetére való nevelésben, a városépítésben, és érdemeket szereztek a tudományban. 1895 óta áll az emlékkertben a gályarabok emlékoszlópa, amelyet az 1675-ben gályarabnak eladott negyvenegy protestáns lelkész emlékére állítottak fel. a bécsi békekötés 300. évfordulóján, 1906-ban leplezték le az emlékkertben a hajdufejedelem, bocskai istván

bel

- 10 -

1983.01.14.

szobrárt, talapzatán félalakos hajdufigurákkal. az emlékkert az elmúlt időben tovább gazdagodott: feltárták a nagytemplom helyén korábban épített templom alapjait.

az emlékkert felújítását az idén megkezdik és befejezik, a tervezet szerint visszaállítják az emlékkert eredeti, öntöttvas kerítését a fűészkert utcai oldalon, ismét helyükre kerülnek a gázlámpa-oszlopok, s több lesz a pihenőszék az ősi fák alatt.

az emlékkert felújításával kapcsolatos terveket a kálvin téri aluljáróban és a vörös hadsereg utján készített vitrinekben tekintheti meg a város lakossága. /mti/

szü/éva/sa az olt
00.17 140183 1350

-. -

sb0012 4 150 mtib1012

Lánckötött függönyök - exportőr a gardénia

1983. január 14. - a győri gardénia csipkefüggönygyár felküzdötte magát a sikeresen exportáló vállalatok sorába, a néhány évvel ezelőtti még kizárólag a hazai ellátásban érdekelt vállalat megváltoztatta termékszerkezetét: a függönydivat változásait és ezzel összefüggésben a kül- és belpiaci lehetőségeket elemezve megszüntették a szövött kelmék, továbbá a cipő- és csizmabélések, illetve a csomagolóháló gyártását. ugyanakkor fokozták a gazdaságosan értékesíthető, exportképes lánckötött függönyök előállítását. felszámolták szövőgépparkjukat, s az így felszabadult munkacsarnokokba korszerű lánckötőgépeket állítottak munkába, amelyek poliamid fonalból készítik a pillekönnyű kelmét megannyi mintával. a termékskálát szobaberendezés-kiegészítőkkal, a romantikus és modern mintájú függönyökhöz megjelenésben jól illő csipkeszerű ágytakarókkal, asztalterítőkkal, nippalátétekkel bővítették.

komputer vezérlésű gépeket vásároltak, amelyeken a vert csipkére emlékeztető kelme készül női bluzok, ruhák, fehérneműk díszítésére. ezen kívül megteremtették egy másik, napjainkban igen keresett termék, a himzett kelme gyártási feltételeit, a himzéssel díszített, madéra-jellegű felsőruházati kellékekkel, emblémákkal ugyancsak a versenyképes áruk választékát gyarapítják.

tavaly japán és az usa is fölkerült a gyár vevőlistájára, s velük huszonkilencre nőtt a gardénia termékeket vásárló tőkés országok száma. a tavaly megtermelt mintegy 7,5 millió

bel

- 11 -

1983.01.14.

négyzetméternyi termék harminc százaléka a külföldi piacokon talált gazdára. az idén tovább növelik termelésüket és kivitelüket: tízmillió négyzetméter kelme gördül le a gépsorokról, amelynek már csaknem a felét a tőkés piacon értékesítik. hogy a feszített exportirányzatoknak eleget tudjanak tenni, fokozzák piackutató tevékenységüket, még nagyobb gondot fordítanak arra, hogy kizárólag jó minőségű termékek hagyják el a gyárat. ügyelnek arra is, hogy a szállítmányok a kívánt időben eljussanak a magánrendelőkhöz. /mti/

mzs/sza/s az olt

00.18 140183 2054

-. -

sb0013 4 150 mtib1013

kolbász, felvágott harmincezer sertésből

1983. január 14. - rekonstrukciós munkálatok kezdődtek a kápolnásnyéki vörösmarty termelőszövetkezet pettendi husüzemében, ahol a munkálatok után a jelenleginél több, évi harmincezer sertést dolgoznak fel. az augusztus végéig tartó felújítás, átalakítás során két új hűtőtermet építettek, bővítik a feldolgozó csermelyeket, s korszerű, nagyteljesítményű gépeket vásárolnak. hogy a fejei megyei tsz-üzem elegendő hizóhoz jusson, a kápolnásnyékiek két sertéstartó gazdasággal - a besnyői és a kajászói termelőszövetkezettel - társultak.

Miskolc

a három gazdaság közösen - bár nem egyenlő arányban - vállalta a rekonstrukció költségeit is. a kiadás hamar megtérül, a pettendi husüzem termékei ugyanis igen keresettek, negyvenféle felvágottat készítenek, s a házi ízesítésű, különlegesen fűszerezett kolbászt, hurkát, disznósajtot, különféle szalámkészítményeket és füstölt husokat a velencei-tó környékén, székesfehérváron és budapesten értékesítik.

az üzem az idén nyolcvanöt millió forint termelési értéket állít elő, jövőre pedig százhusz millió forint értékű áru hagyja el a pettendi üzemet. /mti/

dáv/fné/az/zsu olt
08.43 140183 1179

-.-

sb0014 4 150 mtib1014

dusi - csornáról

1983. január 14. - tejszűrőt hoz forgalomba az első negyedévben a győr-sopron megyei tejipari vállalat. a dusi elnevezésű készítmény különféle ételek, főtt és sült tészták, főzelékek, krémek, pudingok fehérjetartalmának dúsítására használható; a port tejből állítják elő a csornai tejporgyárban. különleges gyártási eljárását mosonmagyaróváron, a magyar tejgazdasági kísérleti intézetben dolgozták ki.

a korábbi eljárásoktól eltérően a tejszűrő elválasztásához és koncentráálásához nem alkalmaznak kemikáliákat, hanem molekulaszűrővel, a membrán technika felhasználásával különítik el a fehérjekoncentrátumban szükségtelen tejalkotórészeket, ugyanakkor összegyűjtik az értékes fehérjét, ásványi sókat.

K

az eljárás bevált, ezt igazolja a csornai gyárban zajló üzemszerű gyártás, s igazolja a termék is, amelyből egy-egy kanálnyi hozzáadásával a hus biológiai értékével azonos tápértékű husnélküli étel kerülhet nemsokára a fogyasztók asztalára.

az idén a hazai élelmiszeripari vállalatok közül a kisfogyasztók számára is hozzáférhetővé teszik a gyártók a tejszűrő koncentrátumot. a tervek szerint az idén mintegy negyvenötven tonnányit adnak át a kereskedelemben 25 dkg-os mennyiséget tartalmazó dobozokban. /mti/

mzs/sza/az/zsu olt
08.51 140183 1304

-.-

sb0015 4 130 mtib1015

a lakásfelmérés országos tapasztalatai

1983. január 14. - miskolcon, ahol a lakások csaknem 50 százaléka, mintegy 30.000 otthon az ikv tulajdona, már befejeződött a felmérés, de más nagyvárosokban is a tervezettnél gyorsabban halad a munka. az ország 760 ezer tanácsi bérlakásának már több mint a felében egyeztetették, illetve felvették a felméréssel foglalkozó ikv, illetve tanácsi dolgozók az új bérlati díjak megállapításához szükséges adatokat. az mti munkatársaitól érkezett jelentések arról számolnak be, hogy a lakbérek megállapításával megbízott ingatlankezelő vállalatok dolgozói igyekeznek gyorsan, a bérlők észrevételeit figyelembevéve, bürokrácia-mentesen, a modern technika adta lehetőségeket jól alkalmazva megoldani feladatukat. a tapasztalatok azt mutatják, hogy a lakók többsége készséggel együttműködött adataegyeztetőkkel, ugyanakkor az otthonaikba kopogtató felmérőknek számos nagyvárosunkban elmondták azt a kívánságukat: a lakbérek emelkedésével párhuzamosan növekedjék az ingatlankezelő vállalatok szolgáltatásainak a színvonala.

debrecenben a lakások csaknem egyharmada tartozik az ingatlankezelő vállalatokhoz, mintegy 22.000 otthonban kell számba venni, rögzíteni az adatokat. a lakbérek megállapításával kapcsolatos, összetett munkára alaposan felkészültek, s ennek köszönhetően január végéig befejezik a felméréseket. a helyszínelők munkáját megkönnyítette, hogy az ingatlankezelő vállalatnál rendelkezésre álló adatok alapján tudták kitölteni a felmérőlapok rovatainak egy részét.

K

a tanácsi dolgozók győrtött több mint 15.000 lakásba kopogtatnak be, a helyszíni adatgyűjtés január 15-én kezdődik. a kései kezdés ellenére sincsenek lemaradva más városoktól, hiszen a lakások műszaki állapotát nem kell felmérniük, mert arról a városi tanácsnak pontos képe van. nézeteltérésre is kevesebb a lehetőség, hiszen a győri városi tanács úgy döntött, hogy a lakberek megállapításánál nem vezetnek be ugynevezett övezeti fokozatokat. tehát a lakbér mértékét nem növeli, hogy az otthon a belvárosban, vagy éppen a vízparton van. ugyanakkor a rendeletekben előírt lakbér-csökkentő tényezőket, - például pincelakás, udvarra néző ablakok - figyelembe veszik.

/folyt.köv./

fr/tr/zsu
08.54 140183 2227

-. -

sb0016 4 150 mtib1016

a lakásfelmérés2. rész.

szeged 22.000 tanácsi bérlakásának már több mint a felében jártak a felmérések. az összegyűjtött adatok többségét lefordították a számítógép nyelvére, s a komputer számítja ki az új lakbér összegét. szegedi érdekesség, hogy a felmérések során a panelházakból álló tarján lakónegyedben többszáz eddig kétszobásként nyilvántartott otthont másfél szobásnak könyveltek el, mert a kisebb szoba alapterülete sehol sem érte el a 12 négyzetmétert.

pécsett az otthonoknak a fele tanácsi kezelésű. a tervezettnél gyorsabban halad a felmérés, és a vártnál kevesebb a vitás ügyek száma. eddig a csaknem 24.000 tanácsi bérlakás háromnegyedében jártak már az ikv megbízottai, s előreláthatóan január végéig fejezik be munkájukat. ezt követően kezdik meg a lakberek kiszámítását.

az új lakbér összegéről az ország valamennyi tanácsi lakásának bérlőjét legkésőbb március 31-ig értesítik. az érdekelteket erről írásban tudatják az ingatlankezelő vállalatok. ha a bérlő a számára megállapított összeget nem tartja reálisnak, akkor észrevételeit a lakbérközlési lap kézbesítésétől számított 15 napon belül juttathatja el a bért megállapító ingatlankezelő vállalatához.

/mti/

fr/tr/zsu olt
08.57 140183 1229

-. -

sb0017 4 150 mtib1017

tükörbársony blézer, exportra öltönyök

1983. január 14. - a kaposvári ruhagyárban megkezdődött egy új termék, a tükörbársonyból készült női blézerek gyártása. az ötféle - piros, bordó, fekete, sötétkék és barna - anyagból varrt blézerből ötezer darab már elkészült, s ezeket rövidesen a ruhagyár kaposvári mintaboltjában és a pécsi centrum áruházban megvásárolhatják az érdeklődők. a ruhagyár ezt követően - az igényeknek megfelelően - az ország más üzleteibe is szállít termékeiből.

megkezdődött az exportra szánt férfiöltönyök, női kabátok gyártása is. angliába rövidesen négyezer-ötszáz férfi zakót és másfélezer férfiöltönnyt küldenek. kuvaiti megrendelésre ugyancsak férfiöltönyeket, zakókat, s ezen kívül gyermeköltönyeket is gyártanak. a szovjetunióba 3 millió forint értékű női és férfi kabátokat szállít a gyár, ezek első tétele is rövidesen utnak indul rendeltetési helyére. /mti/

káp/hné/az/mz olt

09.08 140183 0934

-. -

sb0018 4 160 mtib1018

kemenesaljai színház, celldömölk: korszerűsítik a technikát

1983. január 14. - korszerűsítik celldömölkön a kemenesaljai művelődési központ színpadtechnikáját, ezzel valóban színházzá válik a nagyterem. az évtizede épült művelődési központban eddig is tájoltak hazai társulataink, ám megfelelő technika nélkül gyakran maradt ki a látványosság a celldömölkön bemutatott színházi előadásokból.

a korszerűsítés során megerősítik a színpad fölötti tartóelemeket. nyolc tonnányi acélgerenda tartja majd a szükséges technikát, a díszleteket. könnyebbé válik a díszletmozgatás, korszerűbb lesz a világosítás.

az elkészülte után valóban színháznak mondható épületrész korszerűsítését április közepére végzi el a mintegy másfélmilliós költségű munkát elvállaló gazdasági munkaközösség, a 440 személyes színházba várhatóan szívesen jönnek majd - az eddig is állandóan vendégszereplő kaposvári, szegedi és zalaegerszegi társulatok mellett - más színházak művészei is. /mti/

kre/mmé/az/mz olt

09.18 140183 1011

-.-

sb0019 4 150 mtib1020

a táppénz-fegyelemről tárgyalt a vasasszakszervezet elnöksége

1983. január 14.- a táppénz-fegyelem csak azokban a vasipari üzemekben javult tartósan, ahol a gazdasági és társadalmi vezetés közösen segíti, és ellenőrzi az üzemegészségügyi hálózat munkáját. a legtöbb üzemben azonban csak átmeneti volt a javulás, ezt állapította meg a vasasszakszervezet elnöksége pénteki ülésén, amikor a vasiparban dolgozók táppénzes helyzetét elemezte.

a legutóbbi 5 évben a vállalatok jelentős erőfeszítéseket tettek a munkafeltételek javítására, a több mint husz milliárd forintos ráfordítás eredményeként kedvezőbbek lettek a munkakörülmények, de még mintegy hetvenezren egészségre ártalmas munkahelyen dolgoznak. gond az is, hogy sok esetben az új technika és technológia egyúttal új veszélyforrásokat teremt. egy átfogó felmérés azt bizonyította, hogy a vasiparban még mindig negyvenezernél többen dolgoznak a megengedettnél zajosabb munkahelyeken és a laza vállalati ellenőrzések miatt kevesen viselik az egyéni védőeszközöket.

az üzemegészségügyi hálózat korszerűsítéséről megállapították, hogy újabb munkahelyeken vezették be a szakrendeléseket, számos orvosi rendelőt modernizáltak, s azok felszereltsége ma már megfelelőnek mondható. mindezek ellenére a táppénz-arány a vasiparban az országos átlag felett van. sok a mozgásszervi megbetegedés, ezért a szakszervezet szorgalmazza az ilyen jellegű szakorvosi hálózat gyorsabb fejlesztését, továbbra is megoldatlannak ítéli meg a rehabilitációt, mert sokhelyütt nincs összhangban a vállalat és a dolgozók érdeke.

egyre kevesebb helyen foglalkoztatnak betegellenőrt. a vállalati jelzések szerint gyakran indokolatlanul utalnak táppénzes állományba dolgozókat. bár a szakszervezeti bizottságok többsége rendszeresen vizsgálja a táppénzes helyzetet, egészségnevelő munkájuk a dolgozók szűk körére korlátozódik és, módszereik sem mindig megfelelőek.

a szakszervezet elnöksége fontosnak tartja a szűrővizsgálatok kiterjesztését, a reumatológiai szakellátás javítását, az üzemorvosokkal való jobb együttműködést. ezentul rendszeresebb tájékoztatást kérnek az átlagnál magasabb táppénz-arányu vállalatoktól is. /mti/

sz/ka/sl/mz pr

09.41 140183 2210

-.-

sb0020 4 130 mtib1023

elhunyt kenéz istván

1983. január 14.- kenéz istván nyugállományu ezredes, a szocialista hazáért érdemrend kitüntettje, aki 1930 óta volt a párt tagja, 74 éves korában elhunyt. temetése katonai tiszteletadással január 19-én 14.00 órakor lesz a farkasréti temetőben.

mszmp néphadseregi bizottsága
mszmp ii. kerületi bizottsága
magyar ellenállók, antifasiszták szövetsége
építő-fa- és építőanyagipari dolgozók
szakszervezete

ka/mz pr

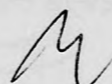
10.47 140183 0607

-.-

sb0021 4 150 mtib1024

a nyugdíjasok lakbéremelésével kapcsolatos szociális támogatásról

1983. január 14. - a nyugdíjfolyósító igazgatóság és a más nyugdíjhivatal az 1983. január havi nyugdíjszelvényen - a folyósítási törzsszám alatt - feltünteti azt a nyugdíjösszeget is, amely az 1983. július 1-től esedékes lakbéremeléssel kapcsolatos szociális támogatás igénylésénél irányadó. az érintett lakásbérlet nyugdíjasoknak gondosan meg kell őrizniük a januári nyugdíjszelvényt, mert a folyósítási törzsszám alatti összeget kell a lakbérközli szerv /személyi tulajdonu kötött bérű lakások esetében

a helyi tanács végrehajtó bizottságának építésügyi feladatokat ellátó szakigazgatási szerve, a fővárosban a budapest főváros tanácsa ingatlankezelési és építési főigazgatósága/ által kiadott „igénylő lap,, megfelelő rovatába beírni.

az 1983. január 1. és 1983. július 1. között nyugdíjba vonulók részére a nyugdíj összegét tartalmazó külön igazolást a határozathoz a nyugdíjat megállapító szervek mellékelik. ha azonban a nyugdíjas ilyen igazolást nem kap, azt a nyugdíjfolyósító szervtől kérheti.

azoknak a nyugdíjasoknak, akiknek nyugdíját otp betétszámlára utalják, az igazolást 1983. februárban küldik ki.

a nyugdíjfolyósító igazgatóság felhívja továbbá a figyelmet arra, hogy a folyósítási törzsszám egy számjeggyel bővül, tehát kilenc számjeggyű lesz. az „igénylő lap,, -on ezt a kilenc számjegyből álló folyósítási törzsszámot kell feltüntetni.

azok a nyugdíjasok, akik az „igénylő lap,, -ot kitöltve, aláírva és a szükséges mellékletekkel - pl. a bérlőtárs kereseti igazolásával - együtt a nyugdíjfolyósító szervhez 1983. április 15-ig megküldik, az 1983. júliusi szociális támogatást az 1983. június hónapban esedékes nyugdíjukkal már kézhez kapják. /mti/

i kö/sl pr

11.34 140183 1788

--

sb0022 4 150 mtib1025

anyagtakarékosági pályázat

1983. január 14. - az ésszerű anyagtakarékosági javaslatokra hirdet másodizben pályázatot az ipari minisztérium, a műszaki és természettudományi egyesületek szövetsége, több minisztériummal és országos hatáskörű szervvel közösen - jelentették be a mtesz székházban pénteken megtartott sajtótájékoztatón.

juhász ádám ipari minisztériumi államtitkár, a pályázat bíráló bizottságának elnöke elmondta, hogy a pályázat a kormányprogramhoz kapcsolódva a gazdaságosabb anyagfelhasználást, a termékstruktúra-korszerűsítést, a gyártmányok és technológiák korszerűsítését szolgálja. célja: széles körű társadalmi mozgalom kibontakoztatása, az anyagtakarékos szemlélet elterjesztése, hiszen a nemzetközi összehasonlítások élesen kifejezik ipari anyaggyártásunk hiányosságait, a gyors változtatás

szükségességét. az ipar majd minden területén az tapasztalható, hogy anyagfelhasználásunk a fejlett ipari országok gyakorlatához viszonyítva túlzott mértékű.

az államtitkár az első, 1982-ben meghirdetett pályázatról elmondta, hogy mintegy 300 pályamű érkezett be, melyből a bíráló bizottság hatvanat díjazott. ezek fele azonnal vagy fél éven belül bevezethető módszerekre vonatkozott, s többségük beruházás nélkül megvalósítható. a meghirdető szervek alkotó ifjúság egyesületét bízták meg a hasznosítással. becslések szerint az általuk terjesztett pályaművek bevezetéséből 1983-ban csaknem 200 millió forint értékű népgazdasági megtakarítás várható.

az ideai pályázaton bárki részt vehet. a pályaművek díjazására és jutalmazására több mint egymillió forint áll rendelkezésre, az első díj - amelyből a bíráló bizottság maximum tízet ad ki - 30 ezer forint. a pályázatok beérkezési határideje 1983. június 15-e. /mti/

t ni/mm/sl/zsu pr
11.58 140183 1786

--

sb0023 1 130 mtib1027

gazdasági perekéről, bűnügyekről - interju dr. szilbereký jennővel, a legfelsőbb bíróság elnökével /1.rész/

1983. január 14. - az igazságszolgáltatásban előtérben álló gazdasági jellegű ügyekről és elbírálásuk bírói tapasztalatairól nyilatkozott dr. szilbereký jennő, a legfelsőbb bíróság elnöke. az interjúban, amelyet tóth ferencnek, az mti főmunkatársának adott, elsősorban a gazdasági bíráskodás fő feladatait, a társadalmi tulajdon fokozott védelmének jogi eszközeit és az állampolgárok vagyoni jogi vitáinak leggyakoribb okait ismertette:

a gazdasági életben fontos szerepet betöltő, ugynevezett vállalatközi szerződéses kapcsolatok - a jelek szerint - elég sok problémát okoznak. megoldásukért - jogvita esetén a rendezésükért - mit tehet és tesz a legfelsőbb bíróság?

- a gazdálkodó szervezetek, vállalatok és szövetkezetek közötti szerződéseknek valóban jelentős szerepe van a gazdasági forgalom szervezésében. e szerződések hozzák létre a vállalatok közötti termelési és forgalmi kapcsolatokat. ilyen körülmények között a

szerszámok elmulasztása gyengíti a szerződések gazdaságsszervező szerepét. tapasztalható, hogy a vállalatok egy része a szankciók elkerülése végett szerződés nélkül lép kapcsolatba egymással, s előfordul az is, hogy a megrendelők a megkötött szerződéseken alapuló igényeiket nem mindig érvényesítik a szállítókkal, vállalkozókkal szemben.

a legfelsőbb bíróság gazdasági kollégiuma 1982 elején bővítette a szerződések megkötése és teljesítése érdekében alkalmazható jogi eszközöket. kiindulópontja az volt, hogy a gazdálkodó szervezetek nemcsak fegyelmezetlenségből vagy - szállítói pozícióból - a gazdasági erőfölénnyel visszaélve nem kötnek hosszabb távra szerződéseket, hanem azért sem, mert a gyorsan változó gazdasági viszonyok között a szabályozás, de különösen az árak változása miatt nem is mindig képesek a szerződés valamennyi lényeges feltételét olyan szabatosan meghatározni, ahogyan azt a bírósági gyakorlat korábban megkívánta. ezen változtatott a legfelsőbb bíróság, amikor iránymutatásaiban lehetővé tette a szerződési feltételek rugalmasabb meghatározását. így: az írásbeli megállapodás nélküli kapcsolatnál a teljesítés időpontjában - vita esetén - bizonyos támpontok, ráutaló magatartások, stb megléte mellett a bíróság létrejöttek tekintheti a megállapodást és alkalmazhatja a jogkövetkezményeket./folyt./

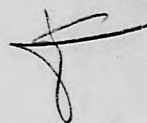
of/zsu
12.51 140183 2437

.-.

sb0024 1 130 mtib1028

gazdasági perekről, .../2.rész/

a gazdálkodó szervezetek - a mezőgazdasági termelőszövetkezetek kivételével - kisebb számban érvényesítenek egymással szemben szerződészegésből származó kártérítési követelést, mint ahogyan az indokolt lenne. ebben - a másik féllel szembeni hátrányosabb gazdasági helyzetükön kívül - szerepe lehet annak is, hogy körülményes és igen munkaigényes a kár összegszerű kimutatása és bizonyítása. a legfelsőbb bíróság állásfoglalása szerint: ha a bíróság az eset összes körülményeinek mérlegelése alapján bizonyítottan látja, hogy a szerződészegés az ellenérdekű félnek kárt okozott, de a kár összege pontosan nem számítható ki - általános kártérítést ítélhet meg, s ezen a címen a károkozót olyan összeg megfizetésére kötelezi, amely alkalmas a károsult megfelelő anyagi kárpótlására.

a szerződések megfelelő teljesítésének bírósági érvényesítése - például a lakásépítéssel kapcsolatos szavatossági perekben a jogkövetkezmények szigorú alkalmazása - a minőség védelmét is szolgálja. külön kell szólni a mezőgazdasági tárgyú perekről. a mezőgazdasági üzemeknek - téveseknek - az általánosnál nagyobb a költségérzékenysége és az anyagi érdekeltsége. ez jelentkezik a bíróság előtti igényérvényesítésnél is. hatékony jogi eszköz e területen a negatív jelenségekkel szemben - a szerződés nem megfelelő teljesítése esetén - a szigorú kártérítési gyakorlat. ezzel arra kívánunk ösztönözni, hogy a termelő üzemek olyan árut és olyan minőségben termeljenek, amire vállalkoztak, a felvásárlók pedig a terményt, ha az megfelel a szerződési előírásoknak, vegyék át és juttassák el a fogyasztókhöz.

ezek a kiragadott példák jól érzékeltetik azt a törekvést, hogy a legfelsőbb bíróság iránymutatása mellett a bíróságok jogi eszközökkel is segítsék a gazdálkodásban a kötelezettségek megfelelő teljesítését.

a vagyon elleni bűncselekmények száma - mint tudjuk - viszonylag nagy. a társadalmi tulajdont károsító bűncselekmények közül milyen ügyek kerülnek a legfelsőbb bíróság elé, s elbírálásuknál melyek a tapasztalatok?

/folyt./ of/zsu
12.51 140183 2111

.-.

sb0025 1 130 mtib1029

gazdasági perekről, ... /3.rész/

- a legfelsőbb bíróság bírálja el végső fokon - az élet elleni bűncselekmények mellett - a vagyon elleni súlyosabb bűncselekményeket is. ezek nagy része a társadalmi tulajdont károsítja. a büntető törvény egyaránt védelemben részesíti a különböző tulajdoni formákat. a társadalmi tulajdonnak azonban alapvető fontosságára tekintettel fokozottabb a büntetőjogi védelme. a népgazdaság különböző gazdálkodó ágazataiban a szervezetség ma már olyan foku, hogy általában csak több személyes korrupció kapcsolatával, munkaköri köteletségének megszegésével lehet nagyobb kárt okozó vagyon elleni bűncselekményt elkövetni. az esetek nagy részében tehát több elkövető van, gyakori a csoportos elkövetés és a bűnszövetségbe tömörülés, amely kiemelkedő veszélyességű a társadalomra.

a társadalmi vagyontkárosító bűncselekmények elbírálása során találkoznak bíróságaink szervezett, folytatólagos, ugynevezett áruházi lopásokkal, amelyek elkövetői egy-egy áruház szempontjából sem elhanyagolható, országos mértékben pedig sokmillió forint kárt okoznak. a belső rend, az ellenőrzés, a bizonylati fegyelem hiánya, a lazaságok sokszor elősegítik a társadalmi tulajdon elleni bűnözést. az ilyen bűncselekmények gyakran fonódnak össze üzérkedéssel. előfordul az is, hogy a társadalmi tulajdon elleni bűncselekmények árdrágítással kapcsolódnak, s elkövetők az így létrehozott, többletet eltulajdonítják. egy nagyvállalat munkahelyi boltjának vezetője például a gyár dolgozói részére kedvezményes áron eladásra szánt burkolóanyagokat és tapétát magasabb áron, illetőleg minőségileg magasabb osztályba sorolva hozta forgalomba; az árdrágítással szerzett nagyszámú többletbevételt hamis blokkok felhasználásával vette ki a pénztárból.

az áru fuvarozás, szállítványozás területén vannak olyan visszaélések, amelyeknek elindítója viszonylag csekély összegre irányuló bérccsalás, ez azonban - szinte láncreakcióként - jóval nagyobb visszaélés-sorozathoz vezet. így történt például abban a büntető ügyben, amelynek vádlottja egy szállítási vállalat gépkocsivezetője volt: a vállalat szerződés alapján nagyteljesítményű tehergépkocsit bocsátott egy gyár rendelkezésére, de a munkaszervezési hiányosságok folytán a tehergépkocsi nem volt kellően kihasználva; a gyár vezetői hozzájárultak ahhoz, hogy ténylegesen el nem végzett fuvarokat is igazoljanak, s ezzel a gépkocsivezetőt nagyobb keresethez juttatták. /folyt./ of/zsu
12.52 140183 2453

-.-

sb0026 1 130 mtib1030

gazdasági perekről ... /4.rész/

/folyamatosan/ ez a viszonylag nem nagy összegű bérccsalás bűncselekmények - üzemanyaggal való visszaélés, stb. - lavináját indította el, amely többszázezer forintos kárhoz vezetett.

a társadalmi tulajdonnal kapcsolatos visszaélések és a korrupció szinte rokon bűncselekmények: nem ritka, hogy az elkövető más olyan személyt is anyagilag érdekeltté tesz, akire a bűncselekmény folytatása során, a lelepleződés veszélye nélkül támaszkodhat. így „okoskodott”, - s kiterjedt bűnügyet indított el - egy vegyi anyagokat szállító külföldi cég nem magyar állampolgárságu ügynöke, aki vegyi anyagokat gyártó és forgalmazó magyar vállalatok dolgozóit megvesztegette, hogy az általa reklámozott anyagokat vásárolják,

jóllehet ezek minősége távolról sem felelt meg a kívánt színvonalnak. e bűncselekmény miatt több millió forint kár keletkezett a társadalmi tulajdonban.

a vállalatok rosszul felfogott nyereségre törekvése is elindítója lehet bűncselekményeknek. további veszélyeket rejt magában, ha ezeket a gazdasági szabályozó rendszer egyes rendelkezéseit kijátszva követik el. ez történt egy, a megyei javító szolgálatához tartozó szervizhálózatnál, ahol a munkát az árképzési előírások megszegésével, többlet-összegeket felszámolva végezték, és így illetéktelen nyereséghez jutottak. az ártullépés összege meghaladta a félmillió forintot. a bérszínvonal megtartása végett 15-20 olyan „olcsóbéru”, dolgozót is felvettek, aki nem vagy alig vett részt a munkában. ez kihatott az adózásra is: 300 ezer forint adócsalás lett belőle. egyrészt az indokolatlan, nagyobb nyereség elérése, másrészt a prémium jogosulatlan felvétele motiválta ezt a cselekményt.

a társadalmi tulajdon ellen elkövetett bűncselekmények elbírálása nem fejeződik be a felelős személyek megbüntetésével. a vagyoni haszonserzésre irányuló bűncselekmények elkövetőit a bűnös cselekmény folytán elért haszontól meg kell fosztani: vagyonelkobzás kiszabásával és egyidejűleg kötelezéssel a kár megtérítésére. a bíróságoknak feladata az is, hogy a bűncselekményeket lehetővé tevő, elősegítő okokat is felderítsék, s ezek megszüntetése érdekében, a hasonló bűncselekmények megelőzése végett felhívják az illetékes szervek vezetőinek figyelmét. /folyt./

of/zsu
12.54 140183 2285

-.-

sb0027 1 130 mtib1031

gazdasági perekről, .../5.rész/

a büntetőjogi felelősségrevonás nem elsődleges, hanem csak végső eszköze a társadalmi tulajdon védelmének. az alapvető kíváncsalom a bűncselekmények elkövetésének megelőzése. ezért úgy kell formálni a társadalmi erkölcsöt, hogy az a bűnözést nagymértékben visszaszorítsa, meggátolja! ez pedig nemcsak bűnüldözési vagy ítélkezési kérdés, hanem össz-társadalmi ü.

a lakosság anyagi körülményeinek változásai tükröződnek-e - s hogyan - a bíróság előtti vagyoni vitákban?

- a személyi tulajdonban lévő vagyontárgyak, így elsősorban a lakások, üdülők, tartós használati tárgyak, gépkocsik számának nagymértékű emelkedése természetesen növelte a jogviták számát is. ezekben jónéhány elkerülhető negatív jelenség is észlelhető. az építőközösségek perei társasházuk építésével kapcsolatban például nemegyszer szervezatlenségre vallanak, a gépkocsi adásvételi viták pedig indokolatlan nyereszkeskedési törekvésekre mutatnak. az állampolgárok egymás közötti szerződéses viszonyaiban gyakran okoz gondot, hogy az emberek kellő körültekintés, a szerződéskötés következményeinek megfontolása nélkül vállalnak kötelezettségeket, s nem fordítanak elég figyelmet jogaik és kötelezettségeik világos megfogalmazására sem. a „felelőtlen kötelezettségvállalás,„ miatt azután sok esetben - a jogszerűség látszatát keltve - a bíróságtól várják jogvédelmet ahhoz, hogy szabaduljanak terhessé vált szerződéses kötelezettségeiktől.

viszonylag magas a száma azoknak a tulajdoni és birtokpereknek, amelyekben, rendszerint a tulajdonostársak és a szomszédok, tulhajtott igényeket érvényesítenek, kicsinyes vitákat folytatnak. az ilyen ügyekben gyakran tapasztalható a szembenálló felek erőszakossága, a mi közgondolkodásunktól idegen magatartás.

/folyt./

of/zsu
12.55 140183 1830

sb0028 1 130 mtib1032

gazdasági perekről, .../6.rész/

itt kell említést tenni a házassági vagyoni vitákról. köztudomású, hogy a válóperek száma magas. ez maga után vonja a volt közös vagyon - beleértve a lakástulajdon, illetőleg a korábbi közös lakás - megosztását, s a vele kapcsolatos pereket. gyakran igen kiélezett viták folynak, és sokszor tapasztalható kicsinyes, nemegyszer haragtól vezetett elszámoltatás. figyelemre méltó, hogy a legfelsőbb bírósághoz - az alsófoku bíróságok ítéletei ellen - benyújtott panaszok nagy része házassági vagyoni tárgyú. a bíróság fontos feladata, hogy a vitatott kérdéseket életszerűen rendezze, minden méltánytalanságot kiküszöböljön, a jogvitát véglegesen lezárja. a legfelsőbb bíróság ezen a területen is több iránymutatást

adott a bíróságoknak a jogszabályok egységes és társadalmi rendeltetésének megfelelő értelmezésére.

a vagyoni perek egy része fellebbezés folytán, egy kisebb része pedig az alsófoku bíróság jogerős ítélete elleni törvényességi óvás folytán kerül a legfelsőbb bíróság elé. az ilyen perekben hozott döntéseknek és elvi iránymutatásoknak nemcsak az állampolgárok jogos érdekeinek határozott védelme, a konfliktusok megoldása és az egységes törvényesség érvényesítése, hanem a jogsértések megelőzése is a célja - mondta befejezésül dr. szilberekly jení. /mti/

i/of/mm/ár/zsu pr
12.55 140183 1342

.-

sb0029 4 180 mtib1033

időjárásjelentés

1983. január 14.

a meteorológiai intézet jelenti 1983. január 14-én 12 órakor:

változékonyabb, hidegebb idő várható kontinensünk nyugati és északi vidékein ciklonok alakítják az időjárást. hatásukra a brit-szigeteken, a skandináv-félszigeten és a balti-tenger medencéjében változékony, szeles, többfelé csapadékos az idő. az atlanti-óceán északnyugati térségéből légköri frontok haladnak a száraz föld középső területei felé. a következő napokban a kárpát-medencébe váltakozó nedvességtartalmu, de egyre hidegebb levegő áramlik. a szél megerősödik, változékonyabbra fordul az idő. hazánkban csütörtökön igen nagy volt az egyes országrészek között az időjáráskülönbség. kb. a nagykanizsa-baja-békéscsaba vonaltól délre eső területeken több órán át sütött a nap és a hőmérséklet csúcserőke elére a 6, 10 fokot. az ország többi részén viszont erősen párás, sokfelé egésznap ködös idő volt. szorványosan ködszítálás is előfordult. ezeken a területeken kora délután is csak -2, 4 fok között váltakozott a hőmérséklet. péntek hajnalra szeszélyes területi eloszlásban 2, és -5 fok közé hült le a levegő. délelőtti változóan felhős, keleten helyenként ködös idő volt. a dunántúlon és a főváros térségében megélnékül az északnyugati szél. a hőmérséklet 11 órakor -2 és 7 fok között alakult. budapest belterületén csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 3.7 fok volt, ez 4.7 fokkal magasabb mint a százéves átlag. ma 12 óra kor budapesten 5 fokot mértek, a tengerszintre átszámított légnyomás 1017 mb, gyengén süllyed.

várható időjárás az ország területén szombat estig:

átmenetileg csökken a felhő. később nyugat felől felhősödés kezdődik. ma elszórta várható eső, havaseső, majd hózápor. keleten így egyre több helyen megszűnik az erős pára. átmenetileg országsszerte csökken a felhő. ma elszórta várható eső, havaseső, majd hózápor. később nyugat felől felhősödés kezdődik. szombaton többfelé várható havazás, hózápor. az északnyugati szél ma és holnap napközben is gyakran erős, helyenként viharos lesz. a várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet -1 és -6 fok között, a legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 0 fok körül alakul.

várható időjárás budapest területén szombat reggelig:

változóan felhős idő várható. kisebb eső, délután havaseső várható. a megerősödő, átmenetileg viharossá fokozódó északnyugati szél éjszakára mérséklődik. a hőmérséklet késő este 2, hajnalban -3 fok körül valószínű. a duna vízállása budapestnél 324 cm, a víz hőmérséklete 4.8 fok. /mti/ mz pr
13.05 140183 2671

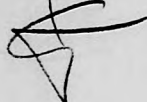
-. -

sb0030 4 150 mtib1035

a könnyűipar idei tervei /1. rész/

1983. január 14. - a termelést a tavalyhoz képest nem növelik, ám minőségileg jobb termékek gyártását tervezik az idén a könnyűiparban. a külpiaci prognózisok erre az esztendőre sem ígérnek lényeges változást, a könnyűipari termékek - a ruházati cikkek, butorok, papír- és bőrárúk - iránti kereslet nagymértékű növekedése nem várható. sőt bizonyos termékek értékesítése egyre nehezebbé válik; várhatóan az idén is folytatódik egyebek közt a ruházati cikkek forgalmának csökkenése. előreláthatóan a belföldi fogyasztás is mérséklődik, s ezen belül az igények differenciáltabbá válnak.

a könnyűipari termelés idei, tervezett szinten tartása az egyes ágazatok számára azonban nem egyforma feladatokat ad. éppen a módosuló, piaci lehetőségek alapján különböző célokra összpontosítanak. a textiliparban kiemelt feladat a termékek minőségének javítása, emellett a vállalatoknak többet kell törődniük a szállítási ütem, és határidő tartásával. a korábbiaknál nagyobb gondot kell fordítaniuk a gyakran hiányzó munka- és védőruhák iránti

igények kielégítésére is. a pamutiparban az alapanyagokkal való jobb gazdálkodás a legfontosabb, amire jó megoldást kínál a szovjet gyapot felhasználási arányának növelése, valamint a másodlagos anyagok feldolgozásának bővítése, részben a már e célra üzembe helyezett berendezések jobb kihasználásával és korszerűsítésekkel. a len-kenderiparban a szabadidő ruházati szövetek gyártását fokozzák, mivel ezek iránt mind a belföldi-, mind a külpiacokon növekszik a kereslet. a gyapjuiparban a termékeiket - a fonalat és szövetet - továbbfeldolgozó kötő- és konfekcióiparral kialakított kapcsolatok elmélyítése a legfontosabb feladat, eddig ugyanis jórészt kihasználatlanok voltak a közös piackutatás, és az összehangolt gyártmányfejlesztés lehetőségei. ezzel segíthetik a gyapjuipar közvetett exportjának növelését, azt, hogy az exportra kerülő kötő- és konfekcióipari termékek nagyobb hányada készüljön hazai alapanyagból. a tervek szerint az együttműködésbe az eddigieknél jobban bekapcsolódik a rövidáruipar, mégpedig a kellékek választékának szélesítésével. a textilruházati- és a kötőiparban alapvető feladat a lakossági igények kielégítése, az árban és minőségben megfelelő választék kialakítása. a bőrparban jobban számolnak majd a készárutermelők, a feldolgozók igényeivel, miközben fokozzák a hazai nyersbőrök felhasználását. /folyt. köv./ kö

13.49 140183 2432

-. -

sb0031 4 130 mtib1036

kitüntetés, kinevezés

1983. január 14. - a népköztársaság elnöki tanácsa dr. kostyál gusztávot, a szombathelyi megyei bíróság elnökét - kiemelkedő igazságügyi munkássága elismeréseként, nyugállományba vonulása alkalmából - a szocialista magyarorszáért érdemrend kitüntetésben részesítette.

a kitüntetést pénteken, a szombathelyi megyei bíróságon dr. markója imre igazságügyminiszter adta át és egyben beiktatta a megyei bíróság új elnökét, dr. szabó győzöt.

az eseményen részt vett horváth miklós, az mszmp vas megyei bizottságának első titkára is. /mti/

mm/-ár/mz ie

13.55 140183 0599

-. -

sb0032 4 150 mtib1037

méhes lajos hazaérkezett finnországból

1983. január 14. - méhes lajos ipari miniszter pénteken hazaérkezett finnországból. tárgyalásokat folytatott vendéglátójával, esko ollila ipari és kereskedelmi miniszterrel, valamint arne berner külkereskedelmi miniszterrel. pozitívan értékelték az országaink között 1975 óta érvényben lévő szabadkereskedelmi megállapodást, amely a különböző társadalmi berendezkedésű országok közti kölcsönösen előnyös kereskedelem jó példája. megállapították, hogy a gazdasági kapcsolatok fejlesztése terén elsősorban a kooperációs kapcsolatok bővítésében és a harmadik piaci együttes fellépésben rendelkezünk még tartalékokkal. a kapcsolatfejlesztés lehetséges területei: az energetika, az erőművi berendezések gyártása, a vegyi és a gyógyszeripar.

méhes lajost fogadta kalevi sorsa miniszterelnök. /mti/

os/tr/sl/zsu ie
13.56 140183 0869

--

sb0033 4 150 mtib1038

szakmám története - kisiparos pályázat

1983. január 14. - pénteken kihirdették a szakmám története című pályázat eredményeit, amelyet a kiosz országos vezetősége hirdetett meg a kisiparosoknak. a pályázatra 41 munkát küldtek be, amelyek készítői 28 szakma történetét dolgozták fel. a bíráló bizottság a legjobbnak németh gyula győri szücs kisiparos pályázatát találta. a második díjat császi ferenc kerékgyártó kisiparos és felesége nyerte el, a harmadik-negyedik díjat megosztva gádzsa károly szombathelyi cipész és gál györgy pécsi hangszerész kapta meg. karakai ferenc csornai szijgyártó kisiparos az ötödik lett. a díjakat a kiosz budapesti, vii. kerületi alapszervezetének helyiségében adták át a nyerteseknek. /mti/

os/tr/mz ie

13.58 140183 0753

--

sb0034 4 150 mtib1039

a könnyűipar idei tervei /2. rész/

a szőrmeipariak megkíséreltik visszaszerezni korábbi exportpozícióikat, amit a modellválaszték és a külkereskedelmi tevékenység javításával érhetnek el. a cipőipar piaci prognózisai fellendülést jeleznek, ezért a vállalatoknak fel kell készülniök a termelés növelésére és a minőség javítására egyaránt. a nyomdaiparban az idén is folytatódik az ofszet technológia térhódítása, ehhez kapcsolódik a papíripar feladata: a belföldi termelés és az import jobb összehangolása. a butoriparnak az idén már bizonyítania kell a korábbi évek exportbővítő beruházásainak megalapozottságát; a tavalyinál több versenyképes terméket kell előállítania és lényegesen nagyobb konvertibilis exportot teljesítenie. a hazai termékválasztékot is gyors ütemben az igényekhez kell igazítania, elsősorban az elemes butorok gyártásának növelésével.

a könnyűipar vállalatainak ahhoz, hogy a népgazdasági feladatokat teljesíthessék, - a múlt évi gazdasági tapasztalatok birtokában és a várható piaci helyzet ismeretében - elsősorban a termékek versenyképességét kell fokozniuk, bár a múlt esztendőben már megindult a kedvező folyamat a piaci igényeihez való rugalmasabb alkalmazkodásban, az ebben rejlő lehetőségek kiaknázása azonban lényegében az idej esztendő feladata lesz. alapvetően a termékek színvonalának, minőségének javítására van szükség, amihez a vállalatoknak az eddigieknél tervszerűbben kell gazdálkodniuk a rendelkezésre álló alapanyagokkal, javítaniuk kell a munka szervezetségét és a minőségellenőrzést. kiemelt jelentősége van a piaci információk gyors megszerzésének, mivel az iparág termékeinek nagy többsége érzékeny a divatra. ^{közpon} tban álló feladat; a népgazdaság az idén ettől az ágazattól a konvertibilis kivitel 5-6 százalékos emelését várja. a feladat teljesítése komoly erőfeszítéseket követel a vállalatoktól; javítaniuk kell a piaci munkát, s exportkinálatukban növelni a gazdaságosan értékesíthető termékek arányát. **[az export növelése változatlan]**

nehézíti a vállalatok dolgát, hogy az idén a létszám további - várhatóan 2,5 százalékos - csökkenésével kell számolniuk. emiatt is minden területen előtérbe kerül a termelékenység növelése, a munkaidő jobb kihasználása, amál is inkább, mert az iparág az idén szűkös beruházási forrásokkal rendelkezik; kevés a lehetőség a munkaerőt pótló, megtakarító fejlesztésekre. /mti/

i os/mm/kö jf ie

14.00 140183 2386

A

--

sb0035 4 130 mtib1040

a magyar pszichiátriai társaság i. kongresszusa

1983. január 14. - a magyar pszichiátriai társaság i. kongresszusa kezdődött pénteken a semmelweis orvostudományi egyetem elméleti épületében. hazai és külföldi pszichiáterek, pszichológusok, biológusok és szociológusok - mintegy 300-an - tanácskoznak a pszichiátria mentálhigiénés problémáiról, a biológiai pszichiátria hazai kutatásainak legújabb eredményeiről, valamint a sürgős és intenzív pszichiátriai ellátás tapasztalatairól.

a magyar pszichiátriai társaság csaknem 1.500 tagja nevében dr. juhász pál elnök köszöntötte a résztvevőket, akik közt ott van peter berner, a pszichiátriai világszövetség főtitkára, és tetsuo fukuda, a biológiai pszichiátriai világszövetség titkára. megnyitó beszédében juhász pál rámutatott arra, hogy a társadalom fejlődésével, az életszínvonal, a szabadidő növekedésével egyidejűleg szaporodnak a pszichogén kórok, az egyéni életut, életvitel nehézségei, a társadalom egyre több pénzt fordít a pszichiátriára, amely azonban a jelenlegi feltételek között - mégsem teljesítheti teljes mértékben hivatását, nem derítheti fel és nem kezelheti idejében az összes ilyen jellegű megbetegedést. hangsúlyozta: a pszichiátriai betegek eredményes gyógyításához nélkülözhetetlen az alapellátás - a körzeti és az üzemi orvosok - fokozottabb közreműködése, s a társadalomnak is részt kell vennie e betegek gyógyításában, rehabilitációjában.

ezután dr. peter bernernek, dr. vladimir ivanovnak, a várnai pszichiátriai klinika igazgatójának, és carlo perrisnek, a svédországi unear egyetem pszichiátriai klinikája igazgatójának átnyújtotta a magyar pszichiátriai társaság tiszteletbeli tagságáról szóló oklevelet és az oláh gusztáv emlékéremet, amelyet a magyar elmegyógyászat kiemelkedő személyiségének emlékére alapítottak és azoknak a pszichiátereknek adományoznak, akik jelentős mértékben hozzájárultak a tudományág fejlődéséhez.

a három napig tartó kongresszuson 250 tudományos referátumot és előadást vitatnak meg a szakemberek. a többi közt szólnak arról, hogy a család, az iskola és más közösségek milyen szerepet töltenek be a a gyerekek, a fiatalok lelki egészségének megőrzésében, miként előzhető meg és kezelhető a pszichiátriai betegségek, hogyan rehabilitálhatók az e kórokban szenvedett emberek. számos előadás foglalkozik a lelki krízisek sürgősségi és kórházi ellátásával, az öngyilkosságok megelőzésének orvosi-társadalmi lehetőségeivel, a szakemberek rámutatnak azokra az új módszerekre, formákra is, amelyek alkalmazása révén a társadalom elősegítheti az alkoholizmus gyógyítását, az alkoholizmus elleni küzdelmet. /mti/

t me/mm/kö -ár ie

14.25 140183 2669

sb0036 4 160 mtib1041

magyar-szovjet írószövetségi együttműködés

1983. január 14.- írók, költők, műfordítók cseréjét, alkotói találkozókat, közös elméleti tanácskozások megrendezését irányozza elő. egyebek között az ez évre szóló magyar-szovjet írószövetségi együttműködési munkaterv, amelyet pénteken budapesten, az írószövetség székházában írtak alá. a két írószövetség együttműködésében változatlan cél a magyar és szovjet nép irodalmának és kultúrájának további és mélyebb kölcsönös megismerése, megismertetése, az alkotói kapcsolatok sokoldalú továbbfejlesztése.

a gazdag programban egyebek között közös titkársági ülés is szerepel, amelyet budapesten rendeznek meg az év tavaszán. az ünnepi könyvhétre is szovjet iródelegáció érkezik hazánkba, s találkozik a magyar olvasókkal. úgy tervezik, hogy a szovjet köztársasági területi és városi írószervezetek vezetőinek egy csoportja tapasztalatcsere-látogatást tesz a magyar írók szövetsége vidéki irócsoportjainál. az elképzelések között szerepel a két ország mai életét bemutató közös kötet összeállítása, s így szovjet írók anyaggyűjtésre is érkeznek hazánkba.

a magyar alkotók is részt vesznek a szovjetunió-beli tyumenyben megrendezendő alkotói találkozóon, amelynek központi témája az irodalom szerepe a munkások nevelésében. ugyancsak iróküldöttség utazik majd a szovjetunióba sorra kerülő,, az író és a természet,, című alkotói eszmecsere. az idén moszkvában ülésezik a szépirodalom fordítására és kiadására alakított kétoldalu irodalmi vegyesbizottság.

megállapodás született arról is, hogy a két írószövetség ösztönzi, elősegíti a szovjet és magyar írók műveinek kölcsönös publikálását, recenziók közzétételét, a két ország irodalmának időszerű kérdéseiről tájékoztató ismertető közreadását. ugyancsak szorgalmazzák író-olvasó találkozók létrehozását, s minden olyan irodalmi rendezvényhez támogatást adnak, amely egymás literatúrájának népszerűsítését, szélesebb körű megismertetését szolgálja. kiemelt figyelmet fordítanak a műfordítók továbbképzésére, szakmai tapasztalatcserejére.

a megállapodást csak gyula, a magyar írók szövetségének titkára és jurij voronov, a szovjetunió írószövetségének titkára látta el kézjeggyével. /mti/

km/ka/-ár/mz ie

14.29 140183 2230

.-

sb0037 4 130 mtib1042

várkonyi péter a xxii. kerületbe látogatott

1983. január 14.- várkonyi péter, az mszmp központi bizottságának titkára, pénteken egésznapos látogatást tett a főváros xxii. kerületében. programja a kerületi pártbizottság székházában kezdődött, ahol kober ferenc, a pártbizottság első titkára és varga kovács jános tanácselnök tájékoztatta a városrész mozgalmi életéről, gazdasági munkájának eredményeiről, az 1983. évi főbb feladatokról. ezt követően várkonyi péter megtekintette az új uttoró, ifjúsági és művelődési központot, meghalgatta a kerületi vezetők beszámolóját a városrész művelődési helyzetéről.

a látogatás a hungarovin borgazdaságok export vállalatánál folytatódott. dr. kiss lászló igazgató és hoffmann endréné, a pártszervezet titkára adott tájékoztatást az 1500 fős vállalat exporttevékenységéről, 1982. évi eredményeiről, idei terveiről. az elmúlt évben az export értéke elérte az ötvenhárom millió rubelt és a 9 millió dollárt. a vállalat évente 700 ezer hektoliter hordós és palackos bort, valamint pezsgőt szállít határainkon túlra. legnagyobb partnerei tartoznak a szovjet cégek, amelyeknek 13 millió palack pezsgőt és 20 millió üveg bort exportáltak. ezen kívül jelentős piacuk az ndk, az nszk, az usa és kanada is. a központi bizottság titkára a vállalat új palackozó üzemében megtekintette az óránként 25 ezer üveg italt, palackozó automata gépsort. [köz]

a program a gyümölcs- és disznógyógytermesztési fejlesztő vállalatnál megrendezett kerületi pártaktív-üléssel fejeződött be. várkonyi péter tájékoztatót tartott a nemzetközi politikai élet kérdéseiről. /mti/

t/of/ka/-ár/mz ie

14.39 140183 1626

--

sb0038 4 160 mtib1043

száz „lépcsőház klub,, pécsett - a városi tanács vb ülése

1983. január 14. - jellegzetes lakossági kezdeményezésként új típusú közművelődési csoportok alakultak pécsett: az ugynevezett lakóközösségi klubok. a bérházak és a társasházak kihasználatlan lovtárait, szánthelyiségeit, gyermekkocsi-megőrzőit vették birtokba a lakók, s a maguk céljainak és izlésének megfelelően rendezték be azokat, alakították ki a programjukat. ma már csaknem száz „lépcsőházi klub,, működik pécsett, zömmel az új városrészekben.

a városi tanács végrehajtó bizottsága olyan fontosnak itéli meg a klubok tevékenységét, hogy pénteki ülésén önálló napirendi pontként tárgyalta meg a klubmozgalom helyzetét, továbbfejlesztésének lehetőségeit és feltételeit. rámutattak az ülésen arra, hogy a klubok többnyire olyan új lakótelepen működnek, ahol kevés közművelődési intézmény van, és a meglévők sem volnának képesek ennyi kisközösséget befogadni. továbbá a legolcsóbb, leggazdaságosabb közművelődési lehetőséget jelentik, hiszen semmiféle pótlólagos beruházást nem igényelnek, és fenntartásuk is alig kerül valamibe. a spontán módon összeverődött emberi közösségek pezsgő, tartalmas életet teremtettek az ötletesen berendezett alagsori helyiségekben. különösen népszerűek a fiatalok, a nyugdíjasok és a gyes-en levő kismamák körében. a lakóbizottság irányítja őket, szakmai felügyeletüket a városi klubtanács, közösségi felügyeletüket pedig a körzeti népfrentbizottság látja el, működésükhöz a területi művelődési intézmény nyújt segítséget.

a végrehajtó bizottság utasította a tanács művelődésügyi osztályát, hogy intézményei útján anyagilag is támogassa a lakóklub-mozgalmat. készítsen egységes működési szabályzatot, és gondoskodjon a szükséges működési engedélyek kiadásáról. a tanácstagok ezzel kapcsolatban óvtak attól, hogy tulszabályozzák a klubok működését és ezáltal „lemerevítsék,, ezt a sokszínű, élettel teli mozgalmat. mindenütt azzal foglalkozzanak tehát az emberek, ami érdekli őket, amihez kedvük van.

a mozgalom továbbfejlesztése érdekében a testület több fontos határozatot hozott. az ikv kezelésében levő állami lakóépületekben alakult kluboknak - a közösségi és társadalmi célú felhasználásra való tekintettel - nem kell használatbavételi díjat fizetniük. sőt: az ingatlankezelő vállalatnak a lakásokhoz tartozó helyiségként kell kezelni a klubhelyiségeket, és rendelkezésére álló eszközeivel támogatni kell azok létrejöttét, működését. a szövetkezeti lakóházak esetében elegendő a szövetkezet igazgatóságának döntése arra vonatkozóan, hogy a nem lakás céljára szolgáló közösségi helyiségeket lakóklubnak alakítsák át. /mti/

igó/bné/kö kz ie

14.47 140183 2675

--

sb0039 4 160 mtib1044

emlékezés sándor kálmán íróra

1983. január 14. - sándor kálmán író, ujságíró születésének 80. évfordulója alkalmából koszoruzási ünnepséget rendeztek pénteken az író egykori lakóhelyén, a szent istván körút 9. szám alatti háznál elhelyezett emléktáblánál. elhozták a megemlékezés virágait a magyar írók szövetsége, a magyar írók pártszervezete és az irodalomtörténeti társaság képviselői. megkoszorúzták sándor kálmán farkasréti temetőben lévő urnahelyét is. /mti/

km/ka/ag/mz ie

15.03 140183 0497

--

sb0040 4 150 mtib1045

kisz-védnökség a mecseki liász-program felett

1983. január 14. - Mecseki szénbányák ifjúkommunistái védnökséget vállaltak a kokszolható fekete kőszén hazai termelésének növelését szolgáló 23 milliárd forintos nagyberuházás, a liász-program felett. az erről szóló alapokmányt pénteken a komlói pártbizottság székházában írta alá varga sabján lászló, a kisz központi bizottságának titkára, kapolyi lászló ipari államtitkár, dányi pál, az mszmp baranya megyei bizottságának titkára, kovács dezső, a kisz baranya megyei bizottságának első titkára, schwarcz józsef, a mecseki szénbányák pártbizottságának titkára, mérei emil, a vállalat vezérigazgatója, keszler ferenc, a szakszervezeti bizottság titkára és - a 2500 kisz-tag képviselőjében - vass lászló, a mecseki szénbányák kisz-bizottságának titkára. az alapokmány aláírói vállalták, hogy politikai és erkölcsi támogatásukkal segítik elő a védnökség sikerét.

Az a tíz évre szóló liász-program az egész mecseki széntermelés - az előkészítés, a szállítás, az energiaellátás, a hírközlés, a számítástechnika, a szolgáltató és az ellátó üzemek - teljes rekonstrukcióját jelenti, mégpedig a termelés folyamatos növelésével párhuzamosan. a cél az, hogy hazánk egyetlen fekete szén-medencéjének földalatti termelését mintegy huszonöt százalékkal, a közvetlenül a kokszoló kamrákba tölthető szénkoncentrátum mennyiségét pedig

csaknem a kétszeresére növeljék. a nagyberuházás nemcsak baranya megye gazdasági életére, hanem a hazai szénbányászat egészének távlati fejlődésére is nagy hatással lesz, s a kőszén-import csökkentésével a kohászat és népgazdaságunk érdekeit is szolgálja.

amint azt a vállalat vezérigazgatója hangsúlyozta,

a vállalat vezérigazgatója és kisz-bizottsági titkára által aláírt védnökségi szerződésben a kisz-esek feladatai között jelölték meg többek között a korábban már bevált munkamódszereknek a program szolgáltatába állítását, munkaversenyek szervezését, munkaközösségek létrehozását. a szerződés értelmében megalakult a védnökségi operatív bizottság, amelynek tagjai fiatal bányamérnökök, gépészeti, villamosági, közgazdász és beruházási szakemberek, akik az egyes üzemek, illetve kollektívák feladatait meghatározó munkatervet készítenek. a testület függetlenített vezetője műszaki-gazdasági tanácsadóként vesz részt a vállalat munkájában. a mecseki szénbányák kisz-bizottsága a védnökséghez csatlakozó és kiemelkedő munkát végző kollektívák számára 5000 forintos pénzjutalommal járó oklevelet, a kiemelkedő egyéni teljesítmények elismerésére és ösztönzésére pedig 1500 forinttal járó emlékplakettet alapított. a szerződés február 1-én lép érvénybe, s a beruházási program befejezéséig tart. /mti/

kász/bné/s kz ie

15.06 140183 2659

--

sb0041 4 160 mtib1046

kitüntetések

1983. január 14. - az elnöki tanács eredményes munkássága elismeréséül, nyugállományba vonulása alkalmából a munka érdemrend arany fokozatát adományozta kovács józsefnek, a fonalkikészítőgyár csoportvezetőjének, kustos lajosnének, a zalaegerszegi ruhagyár osztályvezetőjének, vas sándornak, a magyar divat intézet igazgatójának, és monáth ferencnének, a hűtőgépgyár ügyvezető igazgatójának. /mti/

tr/s sl ie

15.07 140183 0440

--

sb0042 4 150 mtib1047

magyar-csehszlovák belkereskedelmi választékcseré-megállapodás

1983. január 14. - lauthán ferenc belkereskedelmi miniszterhelyettes és ladislav somogyi szlovák kereskedelmi miniszterhelyettes pozsonyban megállapodást írt alá az ez-évi magyar-csehszlovák belkereskedelmi választékcseréről. ennek alapján 1983-ban csaknem 4.5 milliárd forint összértékben cserél egymással fogyasztási cikkeket a két ország.

csehszlovákiából férfi, női és gyermekkonfekciót, gyermek kötöttáru és harisnyanadrágot, sportruházati cikkeket, textiliákat, tapétát, faházakakat, élelmiszeripari termékek közül sajtót, tartós süteményt, édességárukat vásárolunk. ellentételként konfekcionált ágyneműt, csillárokat, kozmetikai cikkeket, játékarut, szeszesitalokat szállítunk nagyobb mennyiségben.

a múlt évihez képest közel 40 százalékkal nő a határmenti árucseré, bővül az áruházi cserében résztvevő magyar és csehszlovák áruházak közötti forgalom, az idén 47 magyar áruházban rendeznek kölcsönösségi alapon árusítással egybekötött csehszlovák áruházi heteket. a tárgyalásokon aláírták a vendéglátó- és szállodaipari szakemberek cseréjére, továbbá a műszaki tudományos együttműködésre vonatkozó megállapodást is. /mti/

mm/s st ie

15.12 140183 1231

--

sb0043 4 130 mtib1048

megjelent a társadalmi szemle januári száma

1983. január 14. - a társadalmi szemle most megjelent januári száma vezető helyen közli a párt központi bizottságának tavaly december 1-i ülésén elhangzott referátum rövidített szövegét. a beszédben havasi ferenc az 1982. évi gazdasági fejlődés fő vonásait vázolja, és szól az 1983. évi feladatokról. maróthy lászló a fővárosi pártmunka mérlegét vonja meg cikkében, elsősorban a politikai-ideológiai problémák és teendők kiemelésével. agrárviszonyaink és falvaink szocialista átalakulásának folyamatát elemzi tanulmányában román párt. sárközy tamás a szocialista vállalkozás tulajdonelméleti kérdéseire fűz gondolatokat.

4

„történelemfilozófia és történeti szemlélet”, címmel a szocialista ártermelés vizsgálja tanulmányában balogh istván. a cikk „a szocializmusról gondolkodva”, című új sorozat első írásaként jelent meg. kapitány ágnes és kapitány gábor a társadalmi identitás megteremtésének feltételeiről, a társadalomalakítás és azonosulás összefüggéseiről írt esszét.

a „politikus-pályák” című sorozatban ezuttal rákosi mátyás pályarajzát, arcképvázlatát közli a lap, nemes jános tollából.

a szovjet-amerikai kapcsolatokról ad elemzést vajda péter cikke: „a washingtoni vezetők válaszuton,,. /mti/

ag/mz ie

Véleményének történeti fejlődését

15.16 140183 1308

--

sb0044 4 160 mtib1050

fotós alkotótábor kiállítása mohácson

1983. január 14. - mohácson kiállítás nyílt pénteken azokból a képekből, amelyeket az első alkalommal szervezett fotós alkotótábor tagjai készítettek az elmúlt nyáron. a nagy történelmi multu, több nemzetiségű, sajátos arculatú duna-parti város mindig is kedvelt helye volt a képző- és fotóművészeknek. egyidőben rendszeresen visszatérő vendégei voltak mohácsnak a képzőművészeti főiskolások. ezt a hagyományt követve hozta létre a város tanácsa és művelődési központja a fotósok nyári alkotótáborát. az ország különböző részéből harminchat - jobbára fiatal - fotós vett részt a duna-parti táborozáson. a tiznapos elméleti és gyakorlati programot neves fotóművészek vezették. napközben mohács utcáit és a duna-partját járták, megörökítették a jellegzetes város- és tájképeket, a hagyományos mesterségek művelőit, esténként pedig szakmai előadásokat hallgattak. a táborozás idején született képek legjavát küldték most el a fotósok mohácsra, ahol a zsűri negyven munkát választott ki bemutatásra. a kiemelkedő műveket díjazták; a legjobb fotónak járó díjat a budapesti herpay gábor kapta, a legjobb szinesdiának odaitélt díj pedig a komlói árgyelán györgyé lett. a kiállítás január 30-ig látható a kossuth filmszínház galériájában. /mti/

igó/bné/s kz ie

15.20 140183 1309

--

M

sb0045 4 130 mtib1052

akadémiai székfoglaló előadás

1983. január 14. - balázs sándor, akit a magyar tudományos akadémia az 1982. évi közgyűlésén levelező tagjává választott, az ehető gombák termesztésének helyzete és lehetőségei címmel pénteken székfoglaló előadást tartott az akadémia székházában. /mti/

pá/bc/mz hgy

16.12 140183 0314

-.-

sb0046 4 180 mtib1053

elhunyt kárpáti ferenc

1983. január 14. - dr. kárpáti ferenc nyugállományú rendőr alezredes, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, 69 éves korában elhunyt. temetése katonai tiszteletadással január 21-én délután 2 órakor lesz a rákoskereszturi új köztemetőben.

az mszmp xiv. kerületi bizottsága
a budapesti rendőr-főkapitányság
vii. kerületi kapitánysága
a magyar ellenállók, antifasiszták
szövetsége

/mti/

tr/s bc hgy

16.23 140183 0595

-.-

As

sb0047 4 130 mtib1054

elhunyt kopitkó istván

1983. január 14. - kopitkó istván, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1932 óta volt tagja a pártnak, életének 84. évében elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása január 20-án délután 3 órakor lesz a rákoskereszturi temetőben.

az mszmp ix. kerületi bizottsága
a vas-, fém- és villamosenergiaipari
dolgozók szakszervezete

/mti/

k/gg/s bc hgy
16.26 140183 0492

-.-

sb0048 4 160 mtib1056

mikszáth- napok pásztón

1983. január 14. - mikszáth- napok kezdődtek pénteken az író nevét viselő pásztói gimnázium és postaforgalmi szakközépiskolában. az ország három mikszáthról elnevezett középiskolája közül az egyik - s legrégebbi - évről-évre megemlékezik a nagy palócról vers- és prózamondó versenyel, diák- tudományos konferenciával, a természet- és társadalomtudományok köréből készített pályamunkák értékelésével és díjazásával. a kétnapos megemlékezés alkalmából pénteken megkoszorúzták mikszáth kálmán pásztói szobrát; ezt követően esküt tettek a postaforgalmi szakközépiskola elsőéves hallgatói. /mti/

csiz/gbné/kz/ig hgy

16.39 140183 0653

As

-.-

bel

- 40 -

1983.01.14.

sb0049 4 130 mtib1057 /18-ig embargó/

részvétávirat

1983. január 14. - losonczy pál, a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnöke kang rjang uk, a koreai népi demokratikus köztársaság alelnöke elhunytá alkalmából táviratban fejezte ki részvétét kim ir szen elnöknek. /mti/

tr/s bc hgy
16.40 140183 0268

--

sb0050 4 130 mtib1058 /embargó: 18 óráig!/
amerikai képviselőházi küldöttség látogatása

1983. január 14. - január 12-14. között thomas lantos vezetésével amerikai képviselőházi küldöttség tett látogatást hazánkban. a küldöttséget fogadta apró antal, az országgyűlés elnöke, péter jános, az országgyűlés alelnöke, sarlós istván, a minisztertanács elnökhelyettese és puja frigyos külügyminiszter. /mti/

k/tr/s bc hgy
16.41 140183 0387

--

sb0051 4 130 mtib1059

örizetbe vették a cserbenhagyásos gázolót

1983. január 14. - 1982. december 23-án cserbenhagyásos gázoló felderítéséhez kérte a lakosság segítségét a békés megyei rendőrfőkapitányság. a főkapitányság pénteken adott tájékoztatása szerint a lakosság támogatásával elfogták az 1982. december 22-én gyomaendrőd közelében, a szarvas felé vezető úton történt halálos kimenetelű, cserbenhagyásos közlekedési baleset tettesét. tóth istván, mezőtúr, főtí u. 108. sz. alatti lakos gázolta el vigh bálint 33 éves szarvasi lakost. a rendőrség tóth istvánt örizetbe

as

bel

- 41 -

1983.01.14.

vette. a baleset időpontjában a gázoló gépkocsiban utazott németh istván és oláh lajos, mezőtúri lakosok ellen is büntető eljárást indítottak, mert hamis vallomástétellel igyekeztek félrevezetni a nyomozó hatóságot. /mti/

bty/ke/kz/ig hgy

16.45 140183 0814

--

sb0052 4 130 mtib1060

benke valéria látogatása a xvi. kerületben

1983. január 14. - benke valéria, az mszmp politikai bizottságának tagja, a társadalmi szemle szerkesztő bizottságának elnöke pénteken a főváros xvi. kerületébe látogatott.

délelőtt a kerületi pártbizottság székházában somogyi józsef, a kerületi pártbizottság első titkára és tódika lászló tanácselnök fogadta a vendéget, akit tájékoztattak a mintegy 80 ezer lakosu városrész társadalmi, gazdasági helyzetéről, a pártmunkában soron következő feladatokról. benke valéria utja ezután az ikarus karosszéria- és járműgyárba vezetett, ahol kovács györgy, a vállalati pártbizottság titkára és nagy gábor vezérigazgató ismertette a nagyüzem gazdasági eredményeit, terveit és a vállalati politikai munkát. gyárlátogatás következett, amelynek során bemutatták a különféle típusu autóbuszok tervezési és gyártási folyamatát. a szakemberek elmondották, hogy az ikarus-ban idén több mint 4.500 autóbusz gyártását tervezik, s ebből mintegy 3.400 csuklós jármű. ebben az esztendőben áttérnek a korábbi bértömeg-gazdálkodásról a bérszínvonal-szabályozásra: a teljesítményt elsődlegesen a jövedelmezőségi mutatóval mérik; és fokozott gondot fordítanak az anyag- és energiatakarékosságra.

a délutáni órákban benke valéria részt vett és felszólalt az ikarus budapesti gyárának kibővített pártbizottsági ülésén. a tanácskozáson - amelyen jelen voltak a nagyvállalat székesfehérváron, mórton és szegeden működő gyáregységeinek gazdasági és politikai vezetői is - megvitatták az ikarus idei vállalati tervét és pártbizottságának gazdaságpolitikai feladatait. /mti/

t of/mm/s ag hgy

16.46 140183 1632

as

--

bel

- 42 -

1983.01.14.

sb0053 4 150 mtib1061

előszállítói értekezlet

1983. január 14. - pénteken mintegy 50 vállalat részvételével előszállítói értekezletet tartottak a MÁV vezérigazgatóságán. a tanácskozást - melyet a MÁV, a Volán és a központi szállítási tanács közösen rendezett a legnagyobb fuvaroztató vállalatok, így a szénbányák, kavics- és kőbányák, az építő vállalatok, az érc- és ásványbányák-részére - Mészáros András, a MÁV vezérigazgató-helyettese nyitotta meg.

felhívta a figyelmet arra, hogy a népgazdaság szállítási igénye az év első hónapjaiban a legalacsonyabb, a legtöbb gazdálkodó szervezetnél kicsi a rendelésállomány, sok helyen ilyenkor végzik el a nagyjavításokat. ez kedvezőtlen a vasutnak, hiszen ez időszak alatt kihasználatlanok a nagyértékű berendezések, a pályák, a járművek. vannak azonban olyan termékek, amelyeket nagyrészt már az év elején el lehet fuvarozni. ilyenek az építőanyagok, valamint a talajjavításra, meliorációra szolgáló anyagok. fontos, hogy ezeket valóban minél előbb rendeltetési helyükre szállítsák, s ezzel később, a csúcsgorgalomban ne terheljék a vasutat - sajnos az első hetek tapasztalatai nem jók, a kedvező időjárás ellenére is kevés vállalat él az előszállítás lehetőségével.

pedig a MÁV a korábbiaknál is nagyobb kedvezményekkel ösztönzi a vállalatokat. az eddigieknél is több fuvardíj-visszatérítést ad, s nagyobb anyagi elismerésben részesíti a rakodási versenyek győzteseit. a fuvarozási kedvező növelésére bővítették a kedvezményezett áruk körét, és bizonyos esetekben rakodási időkedvezményeket nyújtanak. /mti/

t bi/s sl hgy

16.53 140183 1575

as

--

bel

- 43 -

1983.01.14.

sb0054 4 130 mtib1062

halálos közlekedési balesetek

1983. január 14. - Békés megyében Kardos és Kondoros között Gezer Osman 42 éves gépkocsivezető, török állampolgár, sehlermahi lakos az általa vezetett kamion gépkocsival áttért az uttest baloldalára, és ott összeütközött a vele szemben haladó tehergépkocsival, majd a teherautó után haladó személygépkocsival is. a baleset következtében a személygépkocsi utasai közül Szokolai Jánosné 70 éves nyugdíjas, Győri Lakos kórházba szállítás után meghalt, a személygépkocsi vezetője és másik utasa súlyos sérülést szenvedett. a vizsgálat eddigi adatai szerint a kamion vezetője a sűrű ködben szabálytalanul vezetett. a rendőrség őrizetbe vette, és tovább folytatja a baleset vizsgálatát.

Szabolcs megyében Kálmánháza külterületén Parillák Mihály 64 éves nyugdíjas, Kálmánházi lakos kerékpárjával felborult, és olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás után meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint figyelmetlenül közlekedett. a rendőrség az ügyet tovább vizsgálja. /mti/

mm/ig hgy

16.53 140183 1042

--

sb0055 4 150 mtib1063

az agrár-export 1983-as feladatai - a külkereskedelmi minisztérium és a Mém vezetőinek együttes értekezlete

1983. január 14. - a külkereskedelmi minisztérium és a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium vezetői pénteken a Mém-ben az agrárágazat 1983-as exportfeladatairól, továbbá a terv teljesítését szolgáló import - célkitűzésekről tárgyaltak. a mezőgazdaság és élelmiszeripar tavaly - az előző évhez képest - értékben 9 százalékkal, mennyiségileg pedig ennél is nagyobb arányban növelte az exportot. az eredmény elérését jelentősen segítette a két tárca jó együttműködése és az érdekelt vállalatok erősödő kapcsolata. az idén a kapcsolatok továbbjavítása is szükséges ahhoz, hogy a tavalyihoz hasonló ütemben növekedjen a mezőgazdasági és élelmiszeripari export.

az értekezleten megvizsgálták a főbb cikksoportokba sorolt áruk értékesítési lehetőségeit, és azokat a tennivalókat, amelyek az agrártermékek versenyképességét javítják, és a piaci elhelyezés

as

Lehetőségeit bővítik. meghatározták a két tárca ezzel kapcsolatos legfőbb feladatait. megjelölték azokat a tennivalókat is, amelyekkel a mezőgazdasági és élelmiszeripari üzemek és a külkereskedelmi vállalatok sikeresen dolgozhatnak az exportterv gazdaságos teljesítésén. /mti/

i/jf/pá/s jf hgy

17.03 140183 1281

-. -

sb0056 4 130 mtib1064

eltemették dr. matolcsi jánost

1983. január 14.- pénteken a farkasréti temetőben mély részvétellel búcsúztatták dr. matolcsi jánost, a mezőgazdasági múzeum tudományos főmunkatársát, a szocialista hazáért érdemrend és több más magas kitüntetés tulajdonosát, aki 59 éves korában hunyt el.

a ravatalnál a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium, a medosz, a mezőgazdasági múzeum, a xiv. kerületi pártbizottság és a budapesti pártbizottság képviselői rótták le kegyeletüket. ezt követően csendes károly, az mszmp budapesti bizottságának tagja mondott búcsubeszédet a család, a rokonok és a barátok nevében. matolcsi jános életútját ismertette elmondta, hogy fiatalon kapcsolódott a munkásmozgalomba, a pártnak 1942 óta volt tagja. szólt arról, hogy a felszabadulást követően az mdp központi vezetőségének osztályvezető-helyettese, majd osztályvezetőjeként tevékenykedett; a párt iii. kongresszusán a kv tagjává, majd titkárává választották, ezután földművelésügyi miniszterként is dolgozott.

a munkatársak nevében héger józsef, a mém főosztályvezetője emlékezett meleg szavakkal az elhunyt szakmai tevékenységéről, életpályájáról. elmondta, hogy matolcsi jános az utóbbi évtizedekben tudományos tevékenységével szerzett szakmai rangot, elismerést. kutatómunkája során egy új tudományág, az archeozológia egyik kiemelkedő hazai művelőjévé vált.

a gyászszertartást követően a gyászolók sokasága kísérte utolsó útjára dr. matolcsi jánost. /mti/

t -ti/ka/ag/ig hgy

17.03 140183 1495

-. -

sb0057 1 150 mtib1065

befejeződött a magyar-ndk együttműködési bizottság ülészaka-wolfgang rauchfuss elutazott hazánkba

1983. január 14. - jegyzőkönyv aláírásával ért véget a magyar-ndk gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési bizottság XXI. ülészaka. a jegyzőkönyvet péntek délelőtt veress péter külkereskedelmi miniszter és wolfgang rauchfuss miniszterelnök-helyettes írta alá.

a tárgyalásokon a felek áttekintették a két ország gazdasági együttműködésének alakulását, a jövő feladatait. az ndk hazánk második legfontosabb szocialista külkereskedelmi partnere, Magyarország is fontos helyet foglal el az ndk külgazdaságában. megállapították, hogy a megváltozott külső gazdasági feltételeket kapcsolataink alakítása során jobban tekintetbe kell venni. az együttműködésben a kölcsönös előnyök alapján a hangsúlyt azokra a területekre kell helyezni, amelyekeken egymást kiegészítő gazdasági adottságaink kihasználásával a megváltozott körülmények között is lehetőség van a sikeres előrelépésre.

mindez szükségessé teszi országaink számára, hogy a bevált kapcsolatok mellett törekedjünk az együttműködés új formáinak feltárására, a minőségi követelmények fokozott figyelembevételére, valamint a korábban vállalt kötelezettségek hiánytalan és kölcsönös teljesítésére.

mindkét fél továbbra is fontos feladatának tekinti, hogy a műszaki-tudományos együttműködésben konkrét eredményeket érjenek el, bővüljön a szakosítási és kooperációs együttműködés és lépéseket tegyenek a harmadik piaci fellépés fokozására.

magyarországi tartózkodása során wolfgang rauchfuss miniszterelnök-helyettes látogatást tett a budapesti rádiótechnikai gyárban, és a budapesti sportcsarnokban.

wolfgang rauchfuss pénteken hazautazott berlinbe. /mti/

sl/s hgy

17.11 140183 1762

as

-. -

bel

- 46 -

1983.01.14.

sb0058 4 130 mtib1067

a pest megyei tanács ülése - a koordinációs bizottság tükrében a vb - jóváhagyták a költségvetést

1983. január 14. - költségvetésének és fejlesztésének idei tervét vitatta meg és fogadta el pénteken tartott ülésén a pest megyei tanács. a testületet ez alkalommal mondok pál tanácselnök tájékoztatta arról, hogy a tanácsi koordinációs bizottság a közelmúltban értékelte a megyei végrehajtó bizottság munkáját. megállapították, hogy a megye tanácsi szervei eredményesen végrehajtották a minisztertanács 1977-ben hozott határozatát - legutóbb ekkor tárgyalta a kormány, mint végzi munkáját a végrehajtó bizottság, egyszersmind kijelölte a tennivalókat is -, sikertelen megoldaniok, hogy az anyagi eszközöket a kiemelt társadalompolitikai programok megoldására összpontosítsák. a koordinációs bizottság állásfoglalásában kiemelték: elismerésre méltó, hogy pest megyében az óvodai helyek, általános iskolai tantermek gyarapításában bátran építenek a helyi erőkre, kezdeményezik az olcsóbb építési módszerek alkalmazását. a színvonalas költségvetési gazdálkodásra vall, hogy a szűkebb anyagi lehetőségek ellenére is sikerült szinten tartani, helyenként valamelyest javítani is a lakosság alapellátását. számottevő fejlődés mutatkozik a közművesítésben, jóllehet az ivóvízhálózat bővítésétől elmarad a csatornahálózaté, újabb szennyvíztisztító-művekre van szükség, s van még mit tenni a települések tisztaságáért.

milyen bevételekre számíthat az idén a megye tanácsi szervezete, mire mennyit költenek a közpénzekből, milyen gyarapodásnak nézhetnek elébe a pest megyei városok, falvak lakói, ez volt a következő téma a tanácsülésen. a jóváhagyott terv szerint a tanácsi beruházások összes költségének egytizede jut lakásépítésre. a tanácsi lakások jelentős részét az oktatásban, és az egészségügyben dolgozóknak, nagycsaládosoknak juttatják. az otp beruházásában 1150 többszintes lakás épül, a lakásépítő szövetkezetek kétszáz új otthon átadását tervezik, a fiatal házaspárok lakásgondjainak megoldására az otp-vel közösen százhuszonnégy garzonlakást építenek a tanácsok. pilisvörösváron folytatódik a régi bányászkolónia fölszámolása, helyébe új, egészséges otthonok épülnek. a számítások szerint csaknem hatezer családi ház épül a megye településein; az ilyen építkezések területének előkészítésére - tízenhatmillió forint központi támogatás mellett - mintegy harmincmillió forintot fordítanak a tanácsok. az otp nyújtotta hitellel jelenleg csaknem háromezer családi háztelék közművesítésén dolgoznak.

/folyt.köv/ -ig

17.29 140183 2534

as

..

bel

- 47 -

1983.01.14.

sb0059 4 130 mtib2029

a pest megyei tanács ülése .../2.rész/

a megye városaiban, községeiben csaknem negyven kilométernyi villanyhálózat épül, a lakótelepeken az új házak építését megelőzően szerelik a gáz- és a távhővezeték-hálózatot, az előbbi 9,7, az utóbbit 3,7 kilométer hosszan. egészségügyi és szociális fejlesztésre 216 millió forintot fordítanak; folytatódik a semmelweis kórház 120 ágyas épületszárnyának építése - az eredetileg tervezett 1985-ös határidőt a jövő évre hozták előre - több körzeti orvosi, gyermek- és fogorvosi rendelő készül el a megyében. dunakeszin csecsemőotthon-építése kezdődik, főton a gyermekvárost elhagyó pályakezdő fiataloknak építenek ifjusági otthont, nagy összeget fordítanak az időskorúak szociális gondozására. a új óvodákban csaknem 700 kisgyermeknek jut hely; 134 új tanterem épül a megyében. százhalombattán befejeződik a művelődési központ kivitelezése, helyi erőforrásból épül dőnszentmiklóson művelődési otthon, cegléden tornacsarnok, folytatódik a vízműrendszer építése érdegy, gyál, szigetcsanakon, folytatódik a vízműépítés a budai, a szentendrei és a váci járás számos településén, s hozzáálltak az építkezéshez több olyan - a borsosnyó alján és a gödöllői járásban lévő - községben, ahol egészségtelen a kutak vize. /mti/

az/mné/ig hgy

17.30 140183 1293

..

sb0060 4 160 mtib2030 /felhasználható: 19.00 órától/

fejes endre-bemutató a józsefvárosi színházban

1983. január 14.- fejes endre vonó ignác című háromfelvonásos komédiáját pénteken mutatta be a népszínház együttese a józsefvárosi színházban. az előadást petrik józsef rendezte, a díszleteket vendégként szlávik istván, a jelmezeket rimanóczy yvonne tervezte. a főszerepeket madaras józsef, margittai ági, velenczey istván - mindhárom mint vendég - és ferenczy krisztina alakította.

a történet három időpontban játszódik: 1914-ben, 45-ben és 56-ban. tragikomikus hőse egy kacskas kezű altiszt, aki még az i. világháború idején sebesült meg, s azóta békés-egykedvűen viseli jelentéktelen sorsát. otthona egy homok utcai albérlet, ahol veszekedésekkel, boldogságot kereső játékokkal pergeti az éveket főbérletjével, özvegy mák lajosnéval. „fejük fölött”, közben elvonul a történelem: a horthy-korszak, a második világháború.

as

bel

- 48 -

1983.01.14.

a vonó ignác az író egyik legkitűnőbb darabja: 1969-ben született, s még abban az évben nagy sikerrel mutatta be a madách kamaraszínház, garas dezsővel, kiss manyival, mensáros lászlóval és vass évával a főszerepekben. /mti/

dal/ka/ag/ig hgy

17.35 140183 1140

--

sb0061 1 130 mtib2032

meghalt darabos iván

1983. január 14. - mély megrendüléssel és fájdalommal tudatjuk, hogy darabos iván elvtárs, a munkásmozgalom régi harcosa, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának volt tagja, hosszan tartó betegség után január 14-én elhunyt.

darabos iván elvtárs temetése január 21-én 14 órakor lesz a mező imre uti temető munkásmozgalmi panteonjában. elhunyt elvtársunk barátai, harcostársai, volt munkatársai 13.30 órától róhatják le kegyeletüket a ravatalnál.

mszmp központi bizottsága
mszmp budapesti bizottsága

x x x

/folyt. köv./

di/pá/s -ár hgy

17.42 140183 0714

--

ás

bel

- 49 -

1983.01.14.

sb0062 1 130 mtib2033

meghalt darabos iván.../2. rész/

darabos iván 1911. augusztus 3-án kakucs községben született. édesanyja gyári munkás volt. darabos iván édesapja mesterségét folytatva szobrász-segédként dolgozott. később elvégezte az iparművészeti főiskolát, s több képzőművészeti kiállításon jelent meg munkáival.

a munkásmozgalomban 1939-től vett részt, a pártnak 1942-től volt tagja. 1945 januárjában pestszentlőrincen szervezte a pártot, az ország felszabadulása után ugyanott az agitációs és propaganda-munkát irányította. 1947-ben már kerületi titkárként dolgozott, majd szatmár, később zala megye pártbizottságának első titkáráként tevékenykedett. 1953-ban állami funkcióba került: az elnöki tanács titkárává választották. 1956 februárjában népművelési miniszterhelyettesé nevezték ki, s 1957 januárjától 1962-ig a zala megyei pártbizottság első titkári teendőit látta el, majd az mszmp kb tudományos és kulturális osztályának vezetője lett. e beosztásában csaknem két évig dolgozott, azután - megromlott egészségi állapota miatt nyugdíjazásáig, 1965-ig - a xix. kerületi pártbizottság első titkára volt. [1949-től

az 1957 júliusi pártértekezlet az mszmp kb póttagjává választotta. 1959-től 1966-ig a központi bizottság tagja volt. 1949-től 1967-ig országgyűlési képviselőként is tevékenykedett.

darabos iván munkásságát több magas kitüntetéssel ismerték el. többek között tulajdonosa volt a munkás-paraszt hatalomért emlékéremnek, a szocialista hazáért érdemrendnek, valamint a munka érdemrend arany fokozatának.

di/pá/s bc hgy

17.50 140183 1560

ás

--

sb0063 4 130 mtib2034

a gyógyászati segédeszközök ellátásának új rendszere /1.rész/

1983. január 14. - az eddigieknél több helyen, többféle gyógyászati segédeszközt rendelhetnek a betegeknek az orvosok, miként dr. najzer alajos, az egészségügyi minisztérium főcsoportfőnöke a minisztériumban pénteken tartott sajtótájékoztatón elmondta: az ez év elejétől érvényes utasítás, illetve rendelet szerint nemcsak a szakrendelők, hanem valamennyi kórház-rendelőintézet szakmailag illetékes orvosai is előírhatják ezeket az eszközöket, a kórházból távozó betegnek a zárójelentéssel együtt adják át a segédeszközre jogosító vényt, és megmondják: hol szerezhető be az előírt eszköz. egyes gyógyászati eszközök - például gumiharisnya, ludtálpbetét, mankó - rendelését a körzeti és az üzemi orvosok is megismételhetik, többféle segédeszközt írhatnak elő. bizonyos betegségek esetén hat hónap - s nem a korábbi egy év - eltelte után újra felírhatják a szükséges segédeszközt. soronkívül megismételhetik a rendelést, ha a beteg egészségi állapotában bekövetkezett változás miatt ez szükséges, vagy az eszköz elhasználódott, és gazdaságosan nem javítható. a nagy értékű és az egyedi gyógyászati segédeszközöket az illetékes országos vagy megyei intézet rendelheti.

gyarapították azoknak a helyeknek a számát is, ahol a segédeszközök kaphatók. többfelét már a kórházban, a magyar gyártmányú hallásjavító készüléket pedig a vizsgálat helyén kézhez kaphatja a beteg. az eddiginél több gyógyszertárban szolgálnak ki ilyen jellegű eszközöket, amelyek folyamatos ellátásáról a fogtechnikai vállalat, a gyógyászati segédeszközök gyára, az orvosi műszerkereskedelmi vállalat, a gyógyáruértékesítő vállalat, az ofotért, az állami fodrászat és a megyei gyógyszertári központ vállalatok gondoskodnak.

egyszerűsödött tehát a gyógyászati segédeszközök rendelésének és kiszolgáltatásának lehetősége: a szot társadalombiztosítási igazgatóságától az állami egészségügyi szolgálat vette át ezt a feladatot, így felesleges fáradozástól kímélik meg a betegeket, ugyanakkor biztosítják a megfelelő szakorvosi ellátást - hangsúlyozta a főcsoportfőnök. elmondta azt is, hogy módosították a térítési díjrendszert is, tekintettel az ezeket használó idős, beteg, mozgássérült emberek szociális helyzetére. a szemüveg, a paróka, a gyógyszertárakban kiszolgáltató gyógyászati segédeszközök árának 85 százalékát a továbbiakban is az állam fedezi, a betegek csupán 15 százalékát kell fizetnie. változott viszont a fogtechnikai termékek térítési díja.

/folyt. köv./ -ig

17.52 140183 2529

As

-.-

sb0064 4 130 mtib2035

a gyógyászati segédeszközök .../2. rész/

ezideig egyes fogászati termékekért az ár 15 százalékát, más termékekért a teljes árat kellett a betegeknek fizetniük. ezentul egységesen - az arany, az aranyötvözet, valamint a porcelánmunkák kivételével - minden termékért 50 százalék a térítési díj. a nyugdíjasok a kivehető alsó és felső fogsor árának csupán a 25 százalékát fizetik. a gyógyászati segédeszközök és rehabilitációs eszközök jelentős csoportjának térítési díja 10 százalék az eddigi 15 százalék helyett. /mti/

me/gg/ig hgy

17.56 140183 0548

-.-

sb0065 4 180 mtib2036

időjárásjelentés

1983. január 14. - a meteorológiai intézet jelenti péntek este: szeles, hűvösebb idő

előrejelzés az ország területére szombat estig:

tulnyomóan borult idő várható, sokféle különböző halmazállapotú csapadékkal. az északnyugati szél erős lesz. a legmagasabb hőmérséklet nulla fok körül alakul. /mti/

ig hgy

18.02 140183 0406

As

-.-

sb0066 4 150 mtib2037

a fao főigazgatójának előadása

1983. január 14. - dr. edouard szauma, a fao főigazgatója pénteken a magyar tudományos akadémián előadást tartott a világlelmezés jelenlegi helyzetéről. /mti/

gg/ig hgy

18.02 140183 0219

-.-

sb0067 4 150 mtib2038

aláírták az 1983. évi magyar-román árucserforgalmi jegyzőkönyvet

1983. január 14. - vas jános magyar és ion stoian román külkereskedelmi miniszterhelyettesek pénteken budapestén aláírták a két ország közötti 1983. évre szóló kölcsönös árucserforgalmi és fizetési jegyzőkönyvet.

a jegyzőkönyv megfelelő alapot biztosít az 1983. évi árucserforgalom fejlesztéséhez. az előirányzott árucserforgalom mintegy 50 százalékát a gépek és a berendezések kölcsönös szállítása teszi ki. a kölcsönös gépszállításokból a román exportban különösen jelentősek a fémmegmunkáló szerszámgépek, a kőolajipari berendezések, az építő- és utépitő gépek, a mezőgazdasági gépek és alkatrészek, a közúti járművek, valamint a dizelesítési programot segítő dízel-motorok. a magyar export szerszámgépeket, kohászati berendezéseket, uszódarukat, hradástechnikai berendezéseket, elektroakusztikai berendezéseket, különféle mérő- és ellenőrző műszereket, közúti járműalkatrészeket tartalmaz.

az 1983. évi áruforgalomban a korábbi évekhez hasonlóan nagyjelentőségűek a kölcsönös anyagszállítások. a román exportban a földgáz, a só, a cement és a különböző vegyületek, mint a marónátron, az ammóniaszóda, a magyar exportban pedig a hengerelt acél, az alumínium félgyártmány, a benzol a legfontosabb tételek.

a jegyzőkönyvben előirányzott fogyasztási cikk-szállítások kölcsönösen, mindkét ország lakosságának ellátása szempontjából fontosak. így a román exportban a magyar piacon népszerű butorok, továbbá a szintetikus kötöttáru, a női-férfi konfekció, a vaskályhák, a gáztűzhelyek, a magyar exportban pedig a pamutszövet, a huskésztítmények, a gyógyszerek szállítása érdemel említést.

as

a kölcsönös szállításokon belül egyre növekvő szerepet kapnak a kooperációs, valamint a két- és a sokoldalú szakosítási megállapodásokból származó szállítások, például a járműipar, a kohászat, a növényvédőszergyártás, a gyógyszeripar területén.

a jegyzőkönyv aláírásával kapcsolatos tárgyalásokon a felek megállapodtak abban, hogy az év folyamán a két népgazdaság igényeit és lehetőségeit figyelembe véve törekedni fognak az előirányzott forgalom további bővítésére.

a jegyzőkönyv aláírásánál jelen volt veress péter külkereskedelmi miniszter és victor bolojan, a román szocialista köztársaság magyarországi nagykövete. /mti/

gg/s hgy
18.30 140183 2343

-.-

sb0068 4 180 mtib2046

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /1.rész/

1983. január 14. -

- sb0001 a vizellátás és csatornázás... /1.rész/
- sb0002 a vizellátás és csatornázás... /2.rész/
- sb0003 a budai parkról
- sb0004 kamarai külkereskedelmi...
- sb0005 háromszáz megrendelés
- sb0006 kollégiumi pályázat
- sb0007 propolisz - természetes...
- sb0008 telt ház a balaton...
- sb0009 hadüzenet a burgonyavírusnak
- sb0010 munkás kertszövetkezetek
- sb0011 megifjodik a debreceni...
- sb0012 lánckötött függönyök
- sb0013 kolbász, felvágott harmincezer...
- sb0014 dusi - csornáról
- sb0015 a lakásfelmérés országos... /1.rész/
- sb0016 a lakásfelmérés országos... /2.rész/
- sb0017 tükörbársony blézer, exportra
- sb0018 kemenesaljai színház,...
- sb0019 a táppénz-fegyelméről
- sb0020 elhunyt kenéz istván
- sb0021 a nyugdíjasok lakbéremelésével...
- sb0022 anyagtakarékossági pályázat
- sb0023 gazdasági perekről, ... /1.rész/

2.

sb0024 gazdasági perekről,... /2.rész/
 sb0025 gazdasági perekről,... /3.rész/
 sb0026 gazdasági perekről,... /4.rész/
 sb0027 gazdasági perekről,... /5.rész/
 sb0028 gazdasági perekről,... /6.rész/
 sb0029 időjárásjelentés
 sb0030 a könnyűipar idei tervei /1.rész/
 sb0031 kitüntetés, kinevezés
 sb0032 méhes lajos hazaérkezett
 sb0033 szakmám története - kisiparos
 sb0034 a könnyűipar idei tervei /2.rész/
 sb0035 a magyar pszichiátriai...
 sb0036 magyar-szovjet írószövetségi...
 sb0037 várkonyi péter a xxii. kerületben
 sb0038 száz ,,lépcsőház klub,,
 sb0039 emlékezés sándor kálmán íróra
 sb0040 kisz védnökség...
 /folyt.köv./ s -
 20.41 140183 1493

--

sb0069 4 180 mtib2047

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /2.rész/

sb0041 kitüntetés
 sb0042 magyar-csehszlovák...
 sb0043 megjelent a társadalmi szemle
 sb0044 fotós alkotótábor kiállítása
 sb0045 akadémiai székfoglaló előadás
 sb0046 elhunyt kárpáti ferenc
 sb0047 elhunyt kopitkó istván
 sb0048 mikszáth napok pásztón
 sb0049 részvétlívirat
 sb0050 amerikai képviselőházi...
 sb0051 őrizetbe vették a gázolót
 sb0052 benke valéria látogatása
 sb0053 előszállítói értekezlet
 sb0054 halálos közlekedési balesetek
 sb0055 az agrárexport 1983-as...
 sb0056 eltemették dr.matolcsi jános
 sb0057 befejeződött a magyar-ndk...
 sb0058 a pest megyei tanács ülése /1.rész/
 sb0059 a pest megyei tanács ülése /2.rész/
 sb0060 bemutató
 sb0061 meghalt darabos iván.../1.rész/
 sb0062 meghalt darabos iván.../2.rész/

as

sb0063 a gyógyászati segédeszközök... /1.rész/
 sb0064 a gyógyászati segédeszközök... /2.rész/
 sb0065 időjárásjelentés
 sb0066 a fao főigazgatójának előadása
 sb0067 aláírták az 1983.évi
 sb0068 tartalomjegyzék /1.rész/
 sb0069 tartalomjegyzék /2.rész/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében
 főszerkesztő: kovács györgy
 szerkesztették: fehér péter
 izsák erika
 halasi györgy

- v é g e -

/mti/ ig hgy

20.42 140183 1315

as

--

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

budapest, 1983. január 15. bel s z o m b a t

sb0001 3 150 mtib1001

hazai husok - hazai csomagolóanyagok

1983. január 15. - az állatforgalmi és husipari tröszt több vállalattal működik együtt a husipari csomagolóanyagok hazai előállítására. az ágazat évente hozzávetőleg egy millárd forint értékű külföldről vásárolt csomagolóanyagot; dobozt, fóliát, különböző burkolóanyagot használ fel. ezek egyrészét a hazai vegyiparral, alumíniumiparral és a papírgyárakkal közösen itthon is elkészíthetnék, mégpedig a külföldivel azonos minőségben - erre irányul a közös program.

a husiparral együttműködő vállalatok számára nyereséges lehet a csomagolóanyag-gyártás, mivel nagy tételről van szó. a husok és feldolgozott termékek exportra kerülő mennyiségének mintegy háromnegyed része, az itthon eladott áru hozzávetőleg egyharmada többé kevésbé korszerű burkolóanyagokban kerül a piacra, az üzletekbe, s ezek az arányok a jövőben méginkább eltolódnak a csomagolt termékek felé. az együttműködésnek kezdeti eredményei vannak. a tiszai vegyi kombinátban biztatóak a dobozsonka gyártásához szükséges műanyagbélések kísérletei. a hazai kartondobozok előállításával is foglalkoznak a gyártók. egy másik lehetőség: az élgép, az alumíniumipari tröszt és a husipar közös tevékenységének eredményeként 1983-ban már több mint egymillió fémtubust gyártanak. foglalkoznak a hazai műbélgyártás megszervezésével is. az idén a tiszai vegyi kombinátban próbasorozat kezdődik. a kísérleti gyártás tapasztalatait széles körűen felhasználják majd a husipari készítmények csomagolásának

